

อำนาจชายเป็นใหญ่: ความรุนแรงในละครหลังข่าว*

The Patriarchy: The Violence in TV Drama Series

วิชาชา เทียมลมม¹

Visakha Tiemlom

Corresponding author: visakha1409@yahoo.com

Received: 14/07/65 Revised: 08/08/65 Accepted: 08/08/65

บทคัดย่อ

บทความการวิจัยเรื่อง “อำนาจชายเป็นใหญ่ : ความรุนแรงในละครหลังข่าว” มีวัตถุประสงค์การศึกษาเพื่อวิเคราะห์เนื้อหาอำนาจชายเป็นใหญ่ โดยใช้แนวคิดเรื่องความรุนแรงประกอบการวิเคราะห์ ในละครหลังข่าวของช่องโทรทัศน์โดยใช้วิธีวิจัยเชิงคุณภาพด้วยวิธีการวิเคราะห์เนื้อหา โดยศึกษาจากละครหลังข่าว จำนวน 4 เรื่องคือ กลิ่นกาสะลอง ไปไม้ที่ปลิดปลิว เมียน้อย และสองนรี

ผลการศึกษาในละครทั้งสี่เรื่องพบว่า มีละครจำนวน 4 เรื่องคือ กลิ่นกาสะลอง ไปไม้ที่ปลิดปลิว เมียน้อย และสองนรี ที่มีเนื้อหาสะท้อนถึงอำนาจชายเป็นใหญ่ ด้านความรุนแรงทางตรง ผ่านการทำร้ายร่างกาย ตบ ตี ต่อย กักขัง ด่าทอ ข่มขืน และฆ่าให้เสียชีวิต และมีละครจำนวน 4 เรื่องคือ กลิ่นกาสะลอง ไปไม้ที่ปลิดปลิว เมียน้อย และสองนรีที่มีเนื้อหาสะท้อนถึงอำนาจชายเป็นใหญ่ ด้านความรุนแรงเชิงโครงสร้างในประเด็นการนอกใจ ในฐานะสามีกับภรรยาใน

* งานวิจัยนี้ได้รับทุนอุดหนุนจากกรมส่งเสริมวัฒนธรรม

¹ หลักสูตรนิเทศศาสตรบัณฑิต คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยสวนดุสิต

สถาบันครอบครัว ด้วยการมีภรรยาน้อย และการคบชู้ เป็นการสร้างบาดแผลในใจให้ผู้หญิง ทำร้ายจิตใจ สร้างความเจ็บปวดภายในจิตใจ ด้วยการย้ายยัศกดิ์ศรีความเป็นคนรักสถาบันครอบครัว ด้วยการมีภรรยาน้อย และการคบชู้ เป็นการสร้างบาดแผลในใจให้ผู้หญิง ทำร้ายจิตใจ สร้างความเจ็บปวดภายในจิตใจ ด้วยการย้ายยัศกดิ์ศรีความเป็นคนรัก

นอกจากนี้ ผลการศึกษายังพบว่า มีละคร 2 เรื่องคือ เมียน้อย และสองนรี ที่มีเนื้อหาสะท้อนถึงอำนาจชายเป็นใหญ่ ด้านความรุนแรงเชิงโครงสร้างในประเด็นการทำให้ผู้หญิงกลายเป็นวัตถุทางเพศ โดยในละครเรื่องเมียน้อยมีเนื้อหาที่สะท้อนถึงการทำให้ผู้หญิงกลายเป็นวัตถุทางเพศ ด้วยการใช้อำนาจร่างกายของผู้หญิง ในสถานะผู้ซื้อบริการกับผู้ขายบริการ ส่วนในละครเรื่องสองนรีมีเนื้อหาที่สะท้อนถึงการทำให้ผู้หญิงกลายเป็นวัตถุทางเพศ ด้วยการหลอกลวงผู้หญิงไปขายบริการทางเพศ ในสถานะนายจ้างกับลูกจ้าง แสดงให้เห็นถึงการลดศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ และความเป็นพ่อที่มีความสัมพันธ์กับลูกเลี้ยงโดยพ่อทำให้ร่างกายของลูกสาวเป็นเพียงวัตถุทางเพศ

ซึ่งเนื้อหาความรุนแรงที่เกิดขึ้นในละครโทรทัศน์เหล่านี้สื่อให้เห็นว่า ละครโทรทัศน์ได้ผลิตซ้ำอำนาจชายเป็นใหญ่ โดยมีเชื่อว่าละครที่มีเนื้อหาการทำร้ายร่างกายและจิตใจผู้หญิงจะเป็นสิ่งดึงดูดให้ละครมีเนื้อหาน่าติดตาม แต่ความจริงแล้วเป็นการสืบทอดอุดมการณ์ปิตาธิปไตย (Patriarchy) ให้กับสังคมไทยในทางตรงกันข้าม ละครซีรีส์เกาหลีกลับนำเสนอเนื้อหาที่ทำทลายอุดมการณ์ปิตาธิปไตย ด้วยการนำเสนออัตลักษณ์ความเป็นชายรูปแบบใหม่ที่มีความอบอุ่นอ่อนโยน ดูแลเอาใจใส่ และมีความเข้าใจในผู้หญิง เป็นการสร้างละครเพื่อปรับ

พฤติกรรม สร้างจิตสำนึกขึ้นนำสังคมในค่านิยมใหม่ เพื่อจูงใจให้เกิดพฤติกรรมใหม่ๆ เป็นการสร้างกระบวนการเรียนรู้ผ่านสื่อมวลชน

คำสำคัญ: อำนาจชายเป็นใหญ่; ความรุนแรง; ละครโทรทัศน์

Abstract

The research article “the patriarchy : the violence in TV drama series” is a qualitative research method to analyze the contents of the patriarchal manner and the violence in four TV drama series: Klinkasalong, Baimaiteepidpew, Mianoi and Songnari.

The study has found that there are four drama series: Klinkasalong, Baimaiteepidpew, Mianoi and Songnari which are created by the patriarchal manner with direct violence such as slapping, hitting, punching, imprisonment, insulting, rape and killing

There are four drama series: Klinkasalong, Baimaiteepidpew, Mianoi and Songnari which are created by the patriarchal manner with structural violence from infidelity in the family. The infidelity makes wounds on women and destroy the dignity of love.

There are two drama series: Mianoi and Songnari which are created the patriarchal manner with structural violence by making women as sexual object. In Mianoi, the man uses money to buy women's bodies. In Songnari drama, the man betrays women and forces them to

be prostitutions. As a result, these acts destroy the human dignity. Moreover, In Songnari drama, the father make his daughter as sexual object.

The study shows that the violence of TV drama series has reproduced the patriarchy. TV drama series producer believes that the violence of TV drama series is an attraction for audiences. But in fact, the violence of TV drama series is the inheritance of the patriarchal ideology in Thai society. On the other hand, the Korean drama series producer challenge the patriarchy by producing the feminization of masculinity such as warmth, gentleness, tendance and understanding. The Korean drama series producer makes the drama series for creating awareness to guide society in new values, motivating new behaviors and making process of learning through mass media.

Keywords: patriarchy; violence; TV Drama series

บทนำ

ละครโทรทัศน์ไทยเป็นรายการโทรทัศน์ประเภทหนึ่งที่อยู่คู่กับสังคมไทยมานาน โดยเริ่มออกอากาศในสถานีโทรทัศน์ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2498 จนถึงปัจจุบัน เป็นสื่อที่มุ่งนำเสนอความบันเทิงเป็นหลัก ทำให้ละครโทรทัศน์เป็นความบันเทิงที่ประชาชนให้ความนิยม และแพร่หลายในกลุ่มผู้ชมทุกกลุ่ม ไม่จำกัด

เพศ วัย ฐานะ หรือระดับการศึกษา และยังเป็นการพักผ่อน คลายเครียดในเวลาว่าง สามารถรับชมได้สะดวกและไม่สิ้นเปลืองค่าใช้จ่ายในการรับชม

ละครโทรทัศน์ทำให้ผู้ชมเกิดความเพลิดเพลิน ปลอดภัยอารมณ์ และความสนุกสนาน ในขณะที่เดียวกันละครโทรทัศน์ก็ยังสะท้อนภาพความเป็นจริงในสังคมหรือค่านิยม รวมทั้งความคิด วัฒนธรรม ภาษา ทักษะคิด รูปแบบการดำเนินชีวิต ความเชื่อของคนในสังคม Bandura (1994) กล่าวว่าทัศนคติ อารมณ์ นิสัย และพฤติกรรมของมนุษย์มีความสัมพันธ์กับบุคคล สถานที่ หรือสิ่งที่ได้รับ เช่น การนำเสนอของสื่อต่างๆ มนุษย์จะเรียนรู้และสั่งสมจนกลายเป็นส่วนหนึ่งของประสบการณ์ทางอารมณ์ในแต่ละบุคคลซึ่งแตกต่างกันออกไป และพบว่าสื่อมีส่วนสร้างให้เกิดความเชื่อที่เพิ่มขึ้นของพฤติกรรมความรุนแรงในผู้ชม

นักวิชาการและองค์กรต่างๆ ทั้งในตะวันตกและยุโรปที่สนใจศึกษาเกี่ยวกับปัญหาความรุนแรงในสังคมและผลกระทบที่ได้จากสื่อโดยเฉพาะในเด็กต่างยอมรับว่าสื่อมีอิทธิพลอย่างมากต่อทัศนคติ และพฤติกรรมของผู้รับสาร โดยสื่อสามารถที่จะกระตุ้นให้เกิดการเปลี่ยนแปลงในสังคมไม่มากนักน้อย และความรุนแรงที่สื่อต่างๆ นำเสนอได้กลายเป็นภัยคุกคามต่อสุขภาพของผู้ชม (Gerbner & Signorielli, 1988) ซึ่งจากการศึกษาของมูลนิธิสื่อมวลชนศึกษา โครงการมีเดียมอนิเตอร์ (2558) ได้ศึกษาเรื่องจริยธรรมสื่อโทรทัศน์กับผลกระทบต่อพัฒนาการของเด็ก พบว่าละครไทยมีการนำเสนอเนื้อหาเพศ ภาษา ความรุนแรง ภาพตัวแทนมากที่สุดเมื่อเปรียบเทียบกับรายการประเภทต่างๆ ที่ได้ศึกษา ซึ่งเป็นไปในทิศทางเดียวกับผลการศึกษาของออรดา ครุจิต (2554) ที่ศึกษาเรื่องเพศ ภาษา และความรุนแรงในสื่อโทรทัศน์ซึ่งผลการศึกษาพบเนื้อหาในประเด็น

เรื่อง เพศ ภาษา และความรุนแรง ในช่วงเวลาสำหรับรายการสำหรับเด็กและรายการในเรด “ท” (ทั่วไป) ซึ่งจากผลการศึกษาวิจัยแสดงให้เห็นว่า สื่อละครโทรทัศน์มีการนำเสนอเนื้อหาที่มีความรุนแรงจำนวนมากที่สุด และยังนำเสนอในช่วงเวลาสำหรับรายการเด็ก ซึ่งอาจส่งผลกระทบต่อพฤติกรรมของเด็กอันอาจนำไปสู่พฤติกรรมการลอกเลียนแบบตามสิ่งที่ได้รับชม

ในโลกแห่งความจริง ละครโทรทัศน์มีการนำเสนอภาพความรุนแรงซ้ำๆ ผ่านตัวละคร โดยเฉพาะอย่างยิ่งตัวละครผู้หญิงที่ถูกกระทำความรุนแรงจากตัวละครชาย ซึ่งมีให้เห็นในหลายหลายความรุนแรงและถูกนำเสนออย่างต่อเนื่อง ภายใต้บริบทสังคมอำนาจชายเป็นใหญ่ ส่งผลให้ตัวละครผู้หญิงตกเป็นเหยื่อของความรุนแรง ได้แก่ การใช้ถ้อยคำในการด่าทอ การใช้คำพูดดูถูก การทำร้ายร่างกาย การตบตี และการข่มขืน เป็นต้น

ความสมจริงในการแสดงออกทางอารมณ์และพฤติกรรมความรุนแรงเหล่านี้ เป็นข้อถกเถียงระหว่างคณะกรรมการกิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคมแห่งชาติ (กสทช.) กระทรวงวัฒนธรรม และผู้ผลิตละครว่า ละครโทรทัศน์หลังข่าวยังคงนำเสนอเนื้อหาที่เกี่ยวกับอำนาจชายเป็นใหญ่ ด้านเนื้อหาความรุนแรงที่ส่งผลกระทบต่อภาพลักษณ์และคุณค่าทางวัฒนธรรมที่ไม่เหมาะสมอยู่ ด้วยเหตุนี้ผู้วิจัยจึงต้องการศึกษาและวิจัยเพื่อวิเคราะห์เนื้อหาอำนาจชายเป็นใหญ่ ในมิติความรุนแรงในละครหลังข่าวในเชิงลึกภายใต้หลักวิชาการ เพื่อให้ได้ข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับเนื้อหาที่แท้จริง อันจะเป็นประโยชน์ในการเฝ้าระวังทางวัฒนธรรม และรู้เท่าทันสื่อที่อาจจะส่งผลกระทบต่อ

ผู้ชม เพื่อเสริมสร้างภูมิคุ้มกันการเลือกรับชมสื่อละครโทรทัศน์ให้แก่ประชาชน โดยเฉพาะเด็กและเยาวชน

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

เพื่อวิเคราะห์เนื้อหาอำนาจชายเป็นใหญ่ ในมิติความรุนแรงในละครหลังข่าวของช่องโทรทัศน์

วิธีดำเนินการวิจัย

ศึกษาด้วยวิธีการวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) ในละครที่มีฉากที่แสดงให้เห็นถึงความรุนแรงและอำนาจชายเป็นใหญ่ในละครโทรทัศน์ที่เลือกศึกษา

การเก็บข้อมูล

การเลือกละครที่ศึกษา มีดังนี้

วิธีการเลือกสถานีของละครที่ศึกษา มีวิธีการคัดเลือก 3 ขั้นตอน ดังนี้

ขั้นที่ 1 เลือกสถานีที่ได้รับความนิยมสูงสุด 15 อันดับแรก จากการจัดอันดับของ AGB Nielsen ประจำปี 2562

ขั้นที่ 2 เลือกจากสถานีโทรทัศน์ที่มีช่องทางเผยแพร่ในวิดีโอทูป (Youtube) โดยมีจำนวนยอดผู้ติดตามรับชม (Subscriber) หนึ่งล้านรายขึ้นไป เนื่องจากในปัจจุบันผู้ชมสามารถรับชมละครที่ได้รับความนิยมย้อนหลังผ่านทางวิดีโอทูปได้ โดยสะท้อนได้จากจำนวนผู้ติดตามรับชมที่นำมาเป็นเกณฑ์ในการคัดเลือก

ชั้นที่ 3 เลือกจากสถานีที่มีละครไทยออกอากาศระหว่างช่วงเวลา 20.00 – 24.00 น. จำนวน 2 เรื่องขึ้นไปต่อสัปดาห์จากการสำรวจผังรายการของแต่ละช่องช่วงปี พ.ศ. 2562 เนื่องจากช่วงเวลาดังกล่าวสอดคล้องกับธรรมชาติการออกอากาศละครของสถานีต่างๆ และยังอยู่ในช่วง 18.00-22.00 ซึ่งเป็นช่วงเวลาที่ผู้รับชมสูง ซึ่งเด็กและเยาวชนอาจรับชมอยู่ด้วย จึงเป็นช่วงเวลาที่ต้องระมัดระวัง ตามประกาศคณะกรรมการกิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคมแห่งชาติ เรื่องหลักเกณฑ์การจัดทำผังรายการสำหรับการให้บริการกระจายเสียงหรือโทรทัศน์ พ.ศ.2556

จากเกณฑ์คัดเลือกทั้ง 3 ชั้น จะทำให้ได้สถานีที่เลือกศึกษาทั้งหมด 4 สถานี ได้แก่ 1) ช่อง 3HD 2) ช่อง One 31 3) ช่อง GMM25 และ 4) ช่อง 7 HD

วิธีการเลือกเรื่องละคร

หลังจากได้สถานีที่เลือกศึกษาทั้งหมด 4 สถานี ได้แก่ 1) ช่อง 3HD 2) ช่อง One 31 3) ช่อง GMM25 และ 4) ช่อง 7 HD จึงได้เลือกเรื่องละครไทยที่ศึกษาใช้เกณฑ์คัดเลือกดังนี้

ชั้นที่ 1 เป็นละครไทยที่ออกอากาศช่วงเวลา 20.00-24.00 น. ต่อเนื่องหลายตอน ไม่จบภายในตอนเดียว

ชั้นที่ 2 เป็นละครไทยที่ออกอากาศในช่วงเวลาเก็บข้อมูลคือ ปี พ.ศ. 2562

ขั้นที่ 3 ใช้วิธีเลือกศึกษาวิเคราะห์ตอนที่มีแนวโน้มเนื้อหาเกี่ยวกับอำนาจชายเป็นใหญ่ ในมิติด้านความรุนแรงแบบเฉพาะเจาะจง (Purposive Sampling) เพื่อให้สะท้อนประเด็นอำนาจชายเป็นใหญ่ได้มากที่สุด

ดังนั้น ผู้วิจัยจึงได้ละครที่เลือกศึกษาจำนวน 4 เรื่อง ดังนี้

ช่อง 3	เรื่อง กลิ่นกาละลอง
ช่อง One31	เรื่อง ไปไม่ที่ปลิดปลิว
ช่อง GMM25	เรื่อง เมียน้อย
ช่อง 7	เรื่อง สองนรี

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยเลือกศึกษาด้วยวิธีการวิเคราะห์เนื้อหาในละครที่มีเนื้อหาที่แสดงให้เห็นถึงอำนาจชายเป็นใหญ่ ที่มีเนื้อหาด้านความรุนแรง โดยใช้แนวคิดอำนาจชายเป็นใหญ่ และแนวคิดความรุนแรงในการวิเคราะห์ ดังนี้

1) แนวคิดอำนาจชายเป็นใหญ่ คือ ภาพลักษณ์ของผู้ชายที่ปรากฏในสื่อมวลชน มักถูกนำเสนอในลักษณะคนที่มีอำนาจเหนือ (Dominant) หรือผู้ที่ประสบความสำเร็จในชีวิต เป็นผู้ได้เปรียบ เป็นคนที่มีอำนาจเหนือกว่าผู้หญิง และผู้หญิงต้องสยบยอมอยู่ใต้อำนาจของผู้ชาย เพื่อหวังการปกป้องรักษาจากผู้ชาย ซึ่งภาพลักษณ์เหล่านี้กลายเป็นค่านิยม ซึ่งตอกย้ำให้เห็นว่าเป็นผลมาจากสังคมแบบถืออำนาจผู้ชายเป็นใหญ่

ผู้ชายเป็นใหญ่ หรือที่เรียกว่าปิตาธิปไตย (Patriarchy) หมายถึง กระบวนการที่ผลักดันให้เพศชายมีอำนาจเหนือเพศหญิง และระบบคิดที่ผู้ชายในฐานะกลุ่มคนที่ถูกสถาปนาให้มีฐานะบทบาทที่สูงกว่า และมีอำนาจเหนือกว่าผู้หญิง เป็นระบบคิดที่เป็นกระแสหลักที่ครอบงำสังคม (ยศ สันตสมบัติ, 2548) รวมถึงการทำให้ผู้หญิงกลายเป็นวัตถุทางเพศ ยังเป็นหนึ่งในกระบวนการกดขี่ผู้หญิง เช่น การมีโสเภณี ความรุนแรง และอาชญากรรมทางเพศ เพื่อลดคุณค่าความเป็นมนุษย์ของผู้หญิง (ชเนต วงศ์ยานนาวา, 2542)

2) แนวคิดความรุนแรง ผู้วิจัยใช้แนวคิดความรุนแรงของ Johan Galtung (1990) ในการวิเคราะห์ความรุนแรงในละครโทรทัศน์โดย Johan Galtung ได้เสนอลักษณะความรุนแรงออกเป็น 3 ประเภท ดังนี้

2.1) ความรุนแรงทางตรง

ความรุนแรงทางตรงเป็นความรุนแรงที่ปรากฏให้เห็นได้ชัดเจน เพราะมีร่องรอยปรากฏบนร่างกายของมนุษย์ในรูปแบบของบาดแผล เลือดเนื้อและการสูญเสียชีวิต รวมทั้งความเสียหายต่อวัตถุและทรัพย์สินของผู้คน เป็นลักษณะของความรุนแรงทางกายภาพ สามารถพบเห็นอย่างประจักษ์ชัดโดยทั่วไป และเป็นส่วนหนึ่งกับเรื่องราวในชีวิตแต่ละวันของผู้คนในสังคม กล่าวคือ เป็นความรุนแรงที่สามารถระบุได้ว่าใครเป็น ผู้กระทำความรุนแรง ใครเป็นเหยื่อ เช่น การฆ่า การด่าทอ การทำลายทรัพย์สิน ซึ่งทั้งหมดเป็นปรากฏการณ์ที่ดำรงอยู่ได้ด้วย “ข้ออ้างรองรับ” (Justification) ที่ทำให้มนุษย์เห็นว่าการใช้ความรุนแรงต่อผู้อื่นเป็นเรื่องปกติ และสามารถเป็นวิธีการเพื่อใช้ในการจัดการความขัดแย้งระหว่างตนกับผู้อื่นได้

ความรุนแรงจึงมีฐานะเป็นเพียงวิธีการ (Method) ไม่ใช่เป้าหมาย (Goal) ในความขัดแย้งของสังคมมนุษย์ เพราะความขัดแย้งไม่จำเป็นต้องจบลงด้วยความรุนแรงเสมอไป การตัดสินใจของมนุษย์ที่นำไปสู่การใช้ความรุนแรงต่อผู้อื่นในทุกๆ ครั้งจะประกอบด้วย กระบวนการ (Process) ถ้อยคำ (Words) และคำอธิบายอันเป็นการให้เหตุผล (Justify) ในลักษณะการสร้างความเป็นอื่น การลดทอนความเป็นมนุษย์ของเหยื่อ และผลักดันให้เหยื่ออยู่นอกเหนือจากพื้นที่ความรับผิดชอบทางศีลธรรม จนทำให้การใช้ความรุนแรงต่อมนุษย์ด้วยกันเกิดขึ้นได้โดยไม่ก่อเกิดความสงสัย

2.2) ความรุนแรงเชิงโครงสร้าง

ความรุนแรงเชิงโครงสร้างเป็นความรุนแรงที่ไม่ปรากฏให้เห็น คือ เป็นโครงสร้างที่ทำให้เกิดความได้เปรียบ เสียเปรียบ ระหว่างคนที่มีตำแหน่งที่แตกต่างกันในโครงสร้างนั้น ผู้ที่มีอำนาจมากกว่ามักเอาเปรียบผู้ที่มีอำนาจน้อยกว่าในกระบวนการปฏิสัมพันธ์และแลกเปลี่ยนระหว่างกัน นอกจากผลกระทบทางร่างกายแล้ว ความรุนแรงเชิงโครงสร้างยังมีผลต่อจิตใจ และจิตวิญญาณของผู้คนในสังคม

ความรุนแรงเชิงโครงสร้างเกิดจากโครงสร้างทางสังคมหรือระบบเศรษฐกิจที่ไม่เป็นธรรม สะท้อนให้เห็นสถานะที่ผู้มีอำนาจ (topdogs) กดขี่ขูดรีดหรือเอาเปรียบผู้ด้อยกว่า (underdogs) อย่างต่อเนื่องและยาวนาน การทำงานของความรุนแรงเชิงโครงสร้าง คือ การพุงให้ผู้มีอำนาจมีสถานะเหนือกว่าในโครงสร้างเศรษฐกิจและสังคมหนึ่ง ๆ สามารถขูดรีดหรือเอาเปรียบคนอื่นต่อไปได้ ดำรงอยู่เป็นอุปสรรคขัดขวางการเคลื่อนไหว และกดทับการก่อตัวด้านจิตสำนึกของผู้ถูกขูดรีดไม่ให้ลุกขึ้นต่อต้าน พร้อมกับต้องมีสภาพชีวิตที่

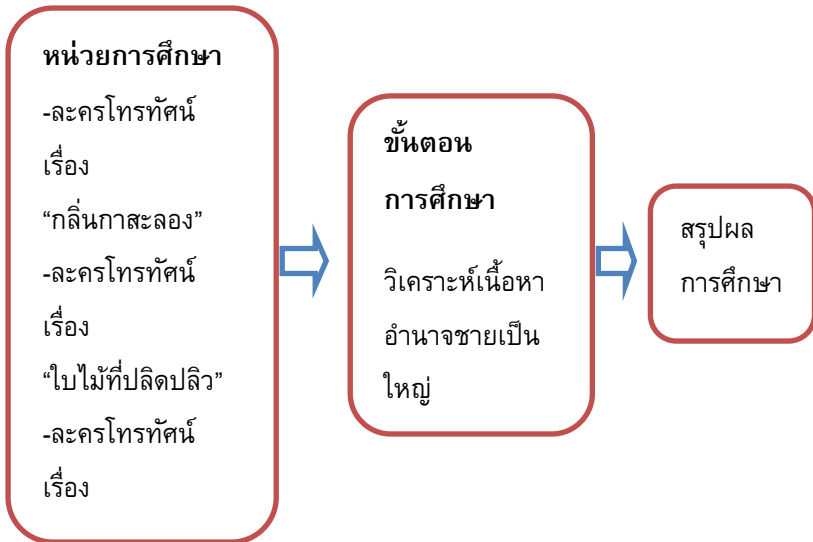
ทนทุกข์ทรมานอย่างไรทางออก ทั้งนี้ กัลตุง กล่าวถึงความรุนแรงเชิงโครงสร้าง จะทำงานให้ผู้มีอำนาจเหนือ (topdogs) แทรกซึม (Penetration) เข้าไปในเหล่า บรรดาผู้ถูกเอาเปรียบ (Underdogs) และให้พวกเขามองเห็นความไม่เป็นธรรมที่เกิดขึ้นในสังคมผ่านมุมมองที่คับแคบ (Segmentation) เช่น การจำกัดการรับรู้ ข้อมูลข่าวสาร เพื่อซ่อนเร้นการกดขี่ขูดรีดไว้อย่างหมดจด จากนั้นจะผลักกลุ่มคนที่เสียเปรียบให้เป็น “คนชายขอบ” หรือไม่ได้อยู่ในสังคมกระแสหลัก (marginalization) สร้างสภาวะการแบ่งแยก และกีดกันการรวมตัวกัน ให้ผู้ถูกเอาเปรียบอยู่กระจัดกระจาย (Fragmentation) ทั้งหมด เป็นไปเพื่อรักษา สถานภาพหรือสภาวะที่ผู้มีอำนาจสูงกว่าสามารถครองอำนาจดังกล่าวไว้ได้นานที่สุด

2.3) ความรุนแรงเชิงวัฒนธรรม

ความรุนแรงเชิงวัฒนธรรมจะไม่ปรากฏให้เห็น เป็นระบบความเชื่อ การทำร้ายร่างกายและจิตใจระหว่างคนในสังคม เป็นที่ยอมรับได้ โดยต้องยอมรับวัฒนธรรมในฐานะที่เป็นกรอบความหมายที่คนใช้ในการทำความเข้าใจ ตนเองและชีวิตทางสังคม ทำให้ปรากฏเป็นความรุนแรงทางตรงและความรุนแรงเชิงโครงสร้าง กลายเป็นเรื่องที่ยอมรับได้หรือเป็นเรื่องที่ถูกต้องหลายสิ่งหลายอย่างที่ก่อให้เกิดความทุกข์ยากทางกายและทางใจให้กับคนในสังคมจึงไม่ถูกจัดหรือมองเห็นเป็นความรุนแรง เช่น การชกมวย ซึ่งความรุนแรงเชิงวัฒนธรรมเป็นความรุนแรงที่แฝงตัว แทรกอยู่ในความเชื่อ คุณค่า วัฒนธรรม องค์ความรู้ อุดมการณ์ทางการเมือง และปริณทลเชิงสัญลักษณ์ของชีวิตผู้คน

ในสังคมหนึ่ง ซึ่งทั้งหมดล้วนมีหน้าที่ในการทำให้ความรุนแรงทางตรงและความรุนแรงเชิงโครงสร้างเป็นที่ยอมรับกันในสังคมและมีความชอบธรรม

กรอบแนวคิดในการวิจัย

ผลการวิจัย

1) ละครเรื่องกลิ่นกาสะลอง

ละครเรื่องกลิ่นกาสะลอง มีเนื้อหาที่สะท้อนประเด็นอำนาจชายเป็นใหญ่ ดังนี้

1.1) ผู้ชายในฐานะสามีสามารถตีภรรยาได้ ถ้าภรรยาไม่ทำตามในสิ่งที่ตัวเองต้องการได้แก่ ตอนที่ 11 (นาทีที่ 51.10) ฉากที่นายแคว้นตบหน้า

ทองใบ (ภรรยา) เมื่อทราบว่าทองใบรับรู้การหนีของกาสะลอง และหมอทรีพย์ (Netflix, 2562)

ทองใบ: เสียงดังอะไรกันอีก กาสะลองๆ (ทองใบผลึกซ่องปีปออกจากกาสะลอง)

นายแคว้น: ก็อีลูกคนดีของมึง มันคิดจะหนีไปกับกับไอ้หมอจีน อีลูกไม่รักดี ทำกู้อับอายขายหน้า กูจะฆ่ามึงให้ตายคามือกูวันนี้ละ

ทองใบ: มึงตีลูกให้ตาย มึงจะได้หน้ากลับมาหรือ (ทองใบเข้ามาใกล้ไม่ให้นายแคว้นทำร้ายกาสะลอง)

นายแคว้น: อีทองใบ มึงกล้าสู้กูหรือ

ทองใบ: เออ กูทนมานานแล้ว กูให้มึงทำกับลูกแบบนี้ไม่ได้แล้ว มึงก็รู้ว่ากาสะลองกับนายหมอรักกัน มึงก็ยังมาบังคับผืนใจมันอีก จับคนนั้นมาคู่กับคนนี่ คนนี้ไปคู่กับคนนั้น ลูกเป็นคนนะ ไม่ใช่หมา มันก็มีหัวใจ มึงเห็นกูเป็นหมาคนเดียวกูยอมได้ แต่มึงมาทำกับลูกแบบนี้ไม่ได้

นายแคว้น: มึงรู้เรื่องนี้มาตั้งแต่แรกหรือ (นายแคว้นตบหน้าทองใบ)

กาสะลอง: พ่อคะ อย่าทำร้ายแม่เลย มันเป็นความผิดของลูกคนเดียว แม่ไม่รู้เรื่องอะไรทั้งสิ้น ตีลูกคนเดียวเถอะ

1.2) ผู้ชายในฐานะสามีมีอำนาจเหนือภรรยา โดยใช้วิธีการกักขังหญิงเหี้ยม เช่น การสั่งให้ลูกน้องมัดตัวภรรยาไว้กับเสาบ้าน (Netflix, 2562)

ได้แก่ ตอนที่ 11 (นาที่ที่ 45) จากที่แสงและเหมยช่วยกันจับทองใบมัดกับเสาบ้าน ตามคำสั่งของนายแคว้น เพื่อไม่ให้ขัดขวางการเขียนดีกาสะลอง (Netflix, 2562)

แม่ทองใบ : ไอ้แสง อีเหมย มึงมัตกูกอย่างนี้เลยหรือ มึงมัตกูกแบบนี้ได้
อย่างไร

ไอ้แสง : ขอโทษนะ นายแม่ ผมทำตามที่นายแคว้นสั่ง

1.3) ผู้ชายในฐานะพ่อสามารถทำโทษ ตบตีลูกได้ตามที่ต้องการ เช่น
การตีด้วยไม้ตะพด

ได้แก่ ตอนที่ 2 (นาที่ที่ 37) ฉากที่จัน (ภรรยาคนที่สองของนายแคว้นที่
กำลังตั้งครรภ์) กินแกงเห็ดไข่ม้วนแล้วเกิดอาเจียน และเสียชีวิตในเวลาต่อมา
เป็นเหตุให้นายแคว้นตบหน้ากาสะลอง เนื่องจากกาสะลองเป็นคนทำอาหาร
จนกระทั่งนายแคว้นรู้ว่า จันและลูกในท้องเสียชีวิต นายแคว้นจึงโยนเสื้อผ้า
ของกาสะลองออกจากบ้าน ไล่ออกจากบ้าน ไม่ได้ไต่สวนความจริง แล้วไข่ม้วน
ตะพดตีที่หลังของกาสะลองอย่างแรงเพียงหนึ่งครั้ง จนไม้ตะพดหักเป็นสองท่อน
(Netflix, 2562)

ทองใบ: หยุดๆ หยุดเตี้ยวนี้ะ จะทำอะไรลูก จะทำอะไร

(นายแคว้นกำลังจะใช้ไม้ตะพดตีกาสะลอง)

นายแคว้น: มึงถอยไปเตี้ยวนี้ะ อีทองใบ

ทองใบ: ลูกทำอะไรให้ ตีลูกทำไม

(ทองใบเข้าไปกอดกาสะลอง)

นายแคว้น: แม่จันขาดใจตายที่โรงพยาบาล มันฆ่าเมีย ฆ่าลูกกู กูจะฆ่า
มัน

ทองใบ: แล้วฉันกับกาสะลอง ไม่ใช่เมีย ไม่ใช่ลูกเธอหรือ ถ้าจะตีมันจน
ตายก็ฆ่าแม่มันก่อนเถอะ ฉันไม่เชื่อว่ากาสะลองจะฆ่าใครได้ เธอไม่เคยรัก ไม่เคย
เอ็นดูมันมาตั้งแต่เล็กแล้ว ก็ไม่ต้องมาสนใจ ฉันไปอยู่บ้านเล็กก็ได้ ฉันจะเลี้ยงลูก

เอง ไปอยู่ด้วยกันสองคนก็ดีแล้ว ปล่อยให้คนใจดำมันอยู่บ้านนี้ไปเถอะ เราจะไม่มากวนใจใครอีก แล้วก็หวังว่าคนบ้านนี้จะไม่มากวนใจเราเหมือนกัน ไปปลูก (ทองใบพวยง กาสะลองขึ้น)

กาสะลอง: ถึงพ่อจะตีลูกจนตาย ลูกก็บอกได้คำเดียวว่าลูกไม่ได้ทำทำไมพ่อไม่ถามข้อปี่ซึกคำ ถ้าพ่อได้สวนอีกครั้ง พ่อก็จะได้รับความจริงเป็นยังไง

นายแคว้น: มึงยังคิดจะโยนความผิดบาปให้น้องอีกหรือ อีกาสะลอง อีกาสะลอง (นายแคว้นกำลังจะตีกาสะลอง ทองใบเข้าไปขวาง นายแคว้นผลักทองใบล้ม แล้วใช้ไม้ตะพดตีที่หลังของกาสะลองอย่างแรงเพียงหนึ่งครั้ง จนไม้ตะพดหักเป็นสองท่อน)

1.4) ผู้ชายในฐานะพ่อสามารถกักขังหน่วงเหนี่ยว และล่ามโซ่ลูกได้

ได้แก่ ตอนที่ 1 (นาที่ที่ 1) จากที่นายแคว้นจับกาสะลองล่ามโซ่ที่ขา ขังตัวไว้ที่ยุ้งข้าว แล้วงดให้ข้าวให้น้ำเพื่อป้องกันกาสะลองหนีกลับไปหาหมอทรัพย์ที่แม่แจ่ม ซึ่งการล่ามโซ่ลูกเป็นการกระทำที่เปรียบเสมือนกับสัตว์เลี้ยงในบ้าน (Netflix, 2562)

นายแคว้น: ไอ้แสง มึงพามันขึ้นไปข้างบน กูจะขังมันไว้ที่นี่ ไอ้มันพ้า กับอีเหมยต้องไปหาไอ้หมอทรัพย์ที่แม่แจ่มแน่ กูจะตามไปลากหัวมันให้ได้ ใครมันทำให้ลูกกูไม่มีความสุข กูจะตามอาฆาตมันถึงที่สุด พามันไป

กาสะลอง: ข้าเจ้าไม่ใช่ลูกพ่อหรือคะ

นายแคว้น: พามันขึ้นไป เร็วไป

กาสะลอง: พ่อทำแบบนี้ได้อย่างไร ปล่อยให้ลูกเถอะ ข้าเจ้าไม่ไป ปล่อยให้ข้าเจ้าเถอะ

(กาสะลองต่อสู้กับไอ้แสงบนยั้งข้าว)

นายแคว้น: จับมัน คนอย่างมึงต้องมีโซ่สามไว้แบบนี้ จะได้หนีตามผู้ชายไม่ได้

(ไอ้แสงและพวกจับกาสะลองเพื่อให้นายแคว้นล่ามโซ่)

กาสะลอง: พ่อคะ พ่ออย่าทำอย่างนี้นะคะ อย่าคะ

นายแคว้น: จับขามันไว้

(นายแคว้นล่ามโซ่ที่ขากาสะลองได้สำเร็จ)

1.5) ผู้ชายในฐานะพ่อสามารถทำโทษ เขียนตีลูกได้ตามที่ต้องการ เช่น

ตอนที่ 11 (หน้าที่ 42) ได้แก่ ฉากที่นายแคว้นมัดมือกาสะลองไว้ที่ชื่อบ้านแล้วเขียนตีที่หลังจนเลือดไหล เนื่องจากพบว่ากาสะลองกำลังเดินทางด้วยรถไฟเพื่อหนีไปอยู่กับหมอมทรัพย์ (Netflix, 2562)

กาสะลอง: พ่อคะ ลูกผิดไปแล้ว ลูกขอโทษ ยกโทษให้ลูกด้วยคะ

ช้องปีป: ก่อนที่จะหนีตามผู้ชาย ทำไมมึงไม่คิด ตีให้มันหลายจําเลยคะ พ่อ มันจะได้รู้ว่า มันจะเห็นผู้ชายคนอื่นดีกว่าพ่อไม่ได้

(นายแคว้นหยิบหวายจากช้องปีป)

นายแคว้น: แล้วมึงจะได้รู้ว่าความรักโง่ๆ ของมึง กับความเกลียดชังของกู อย่างไหนจะทำให้มึงเจ็บกว่ากัน

(นายแคว้นใช้หาวยตีกาะสะลองที่หลัง)

อำนาจชายเป็นใหญ่ในบริบทสังคมวัฒนธรรมไทยที่สะท้อนถึงความไม่เสมอภาค การเอาใจเอาเปรียบ การข่มเหงผู้หญิงในความสัมพันธ์ระหว่างสามีภรรยา อย่างเช่น ตอนที่ 11 ฉากที่นายแคว้นพูดกับทองใบ (ภรรยา) ขณะที่ดีกาะสะลอง (ลูกสาวที่พยายามหนีไปอยู่กับคนรัก) ว่า “อีทองใบ มึงกล้าสู้กูหรือ” ซึ่งแสดงให้เห็นถึงอำนาจของผู้ชายที่สูงกว่าผู้หญิง กดขี่ให้ผู้หญิงมีสถานะที่ต่ำกว่า ปรากฏออกมาผ่านละครโทรทัศน์เรื่อง กลิ่นกาะสะลอง คือ ลักษณะครอบครัวที่ถือเอาฝ่ายชายเป็นใหญ่ เป็นผู้นำ โดยศูนย์กลางของครอบครัว โดยผู้ชายจะทำหน้าที่เป็นเจ้านายหรือผู้แสดงอำนาจในบ้าน ทำให้เกิดปัญหาต่างๆ เช่น ความรุนแรงในบ้าน ซึ่งระบบคิดชายเป็นใหญ่ที่ถูกถ่ายทอดผ่านละครโทรทัศน์เรื่อง กลิ่นกาะสะลอง ตั้งแต่ต้นเรื่องจนจบเรื่อง แสดงให้เห็นถึงความรุนแรงในครอบครัว สามีเป็นใหญ่ในบ้าน คิดและตัดสินใจให้ภรรยาและลูกสามารถลงโทษลูกอย่างรุนแรงเมื่อทำให้ผู้ชายเสื่อมเสียชื่อเสียง หรือฝ่าฝืนคำสั่ง เช่น ตอนที่ 11 ฉากที่นายแคว้นพูดกับทองใบเมื่อทองใบเข้ามาผลักช้องปีปออกจากกาะสะลองว่า “ก็อีลูกคนดีของมึง มันคิดจะหนีไปกับไอ้หมอมึง อีลูกไม่รักดี ทำกูอับอายขายหน้า กูจะฆ่ามึงให้ตายคามือกูวันนี้ล่ะ” แสดงให้เห็นถึงอำนาจชายเป็นใหญ่ที่ผู้เป็นพ่อสามารถดบตี อาฆาตลูกสาวที่ไม่เชื่อฟังคำสั่ง ด้วยการหนีตามคนรัก ทำให้ผู้เป็นพ่อ อับอายสังคม ดังนั้น การลงโทษลูกด้วยการดบตี จึงเป็นสิทธิที่พ่อสามารถทำได้และสามารถลงโทษด้วยความรุนแรงที่มากขึ้น

เรื่อยๆ ได้แก่ การกักขังตัวไว้ในยุงข้าวด้วยการล่ามโซ่ที่ขาแล้วงัดให้ข้าวให้หน้า การมัดมือไว้ที่ชื่อบ้านแล้วเขียนตึจนเลือดไหล และการใช้ไม้ตะพดตีที่หลังจนไม้หักเป็นสองท่อน เป็นต้น ซึ่งการกระทำที่รุนแรงเหล่านี้แสดงให้เห็นถึงระบบคิดที่ผู้ชายมีอำนาจ ด้วยการใช้ความรุนแรง

นายแคว้นในฐานะผู้นำครอบครัวได้แสดงอำนาจกับภรรยาและลูกในครอบครัว ด้วยการใช้ความรุนแรง ตบ ตี เขียนตี กักขัง บังคับขู่ขู่ขู่ เหตุเกิดจากความสัมพันธ์ในครอบครัวที่ไม่มีความรักต่อกัน ซึ่งสะท้อนให้เห็นความรุนแรงในครอบครัวที่สามีกระทำกับภรรยา และพ่อที่กระทำกับลูก ดังนั้น การถ่ายทอดระบบความคิดแบบอำนาจชายเป็นใหญ่ นั้นถูกปลูกฝังอยู่ในสังคมไทย มาช้านาน ส่วนหนึ่งสะท้อนมาจากละครโทรทัศน์ และละครโทรทัศน์ยังเป็นส่วนหนึ่งในการบ่มเพาะวัฒนธรรมทางสังคมนำไปสู่การใช้ความรุนแรงในครอบครัว และปัญหาอื่นๆ ตามมา

นั่นแสดงให้เห็นว่าละครโทรทัศน์เรื่อง กลิ่นกาสะลองได้ผลิตซ้ำอำนาจชายเป็นใหญ่และความรุนแรง ซึ่งเป็นรูปแบบความรุนแรงทางตรง ซึ่งในละครผู้ชายจะเป็นผู้ถือไม้ใช้ความรุนแรง และเป็นความรุนแรงที่เกิดจากความตั้งใจ ทั้งความรุนแรงทางกาย ทางวาจา เป็นการกระทำที่ไม่เพียงสร้างให้เกิดความเจ็บปวดทางร่างกายเท่านั้น แต่ยังสร้างให้เกิดบาดแผลภายในจิตใจของตัวละครผู้หญิง นอกจากนี้ละครเรื่องนี้ยังทำให้ผู้หญิงตกเป็นเหยื่อ ถูกกดขี่ ถูกกระทำ ความรุนแรงซึ่งเป็นความรุนแรงที่เกินจริง ผิดวิสัยที่มนุษย์จะกระทำได้ ไม่ค่อยพบเห็นได้ทั่วไปในสังคมจริง เช่น การกักขังหน่วงเหนี่ยวด้วยการล่ามโซ่ที่ขา การเขียนตีที่หลังด้วยหวายและไม้ตะพด การมัดมือไว้ที่ชื่อบ้านแล้วเขียนตีที่

หลังจนวนเลือดไหล เป็นต้น ส่วนการมีภรรยาคนที่สอง เป็นการแสดงอำนาจที่เหนือกว่าในสถาบันครอบครัว เป็นการสร้างบาดแผลในใจให้ผู้หญิงซึ่งจัดเป็นความรุนแรงเชิงโครงสร้าง

2) ละครเรื่องใบไม้ที่ปลิดปลิว

ละครเรื่องใบไม้ที่ปลิดปลิว มีเนื้อหาที่สะท้อนประเด็นอำนาจชายเป็นใหญ่ ดังนี้

2.1) ผู้ชายในฐานะสามีและพ่อสามารถตำหนิ ตบตีภรรยาและลูกได้ ถ้าลูกทำเรื่องให้อับอาย

ตอนที่ 1 (นาทีกี่ 47) ฉากที่ชมรัชชตบหน้านิรา (นิราตอนเด็ก) เพราะอับอายที่นิรมลส่งเสริมให้นิราเป็นผู้หญิงด้วยการแต่งหน้า ทำให้นิรากริตรีองไม่หยุด หลังจากถูกชมรัชชตำว่า “อีกะเทย” และตำนิรมลว่า “อีกระหรี” (one31, 2562)

(นิรมลกำลังแต่งหน้าให้นิรา) (นิราตอนเด็ก)

นิรมล: แก้มเนี่ย อย่าบัตมากนะ มันจะไม่เป็นเจ้าหญิง มันจะเป็นนักร้องมี๊

นิรา : ฮะ

(ชมรัชชเปิดประตูมาพบ)

ชมรัชช : นั่นไง ก็แม่มันทำอย่างเงี๊ง ลูกมันถึงได้เป็นแบบนี้

นิรมล: ทำไม ก็ลูกชอบ อะไรที่ลูกมีความสุข ฉันจะทำให้

ชมรัชช : ไม่จริง คุณจงใจทำ คุณรู้ไซ้มี๊ผมเกลียดที่ลูกเป็นแบบนี้

นิรา : พ่อ

ชมธวัช : ไม่ต้องมาเรียกฉันว่าพ่อเลย ห๊ะ ใครรู้ถึงไหนก็อายุเค้าถึงที่
นั้น ดูสารรูปเข้าสิ มาเรียกฉันว่าพ่อได้ไง ดูสารรูปสิ มันทุเรศขนาดไหน ปากแดง
ไปหมด แก้มแดงไปหมด บ้ารึเปล่า ทำไมอะ อยากเป็นกะเทยหรือ

นิรมล: อย่างมาพูดแบบนี้กับลูกนะ

ชมธวัช : ฉันจะพูด อีกะเทย อีกะเทย

(ชมธวัชมองที่นิรมล) อีกะหรี ทำไม

(นิรกรรีร้อง) หยุดเดี๋ยวนี้ละ ฉันบอกให้หยุด ฉันบอกให้แกหยุดร้อง
หยุดร้อง

(ชมธวัชตบหน้านิรา นิรกรกระเด็นไปที่เตียง) บ้าทั้งแม่ทั้งลูก

นิรมล: ทำอย่างนี้ได้ยังไง

(ชมธวัชตบหน้านิรมลแบบไม่ยั้งมือ) (นิรกรรีร้องอยู่บนเตียง)

2.2) ผู้ชายในฐานะสามีมีอำนาจเหนือภรรยา เช่น การนอกใจและไม่ให้
เกียรติภรรยา ด้วยการพาผู้หญิงอื่นมาหลับนอนในบ้าน และการตบตีภรรยาและ
ลูก

ตอนที่ 1 (นาที่ที่ 2.50) ฉากที่ชมธวัชพาผู้หญิงอื่นมาหลับนอนใน
ห้องรับแขกที่บ้าน นิรมลจึงเผาะเสื้อผ้าของผู้หญิง และตบหน้าชมธวัช ซึ่งชมธวัช
ก็ตบหน้านิรมลกลับ ทำให้ทะเลาะกัน และนิรา (นิราตอนเด็ก) ก็เข้ามากันชมธวัช
ไม่ให้ทำร้ายนิรมล ชมธวัชจึงตบหน้านิรา (one31, 2562) (ขณะที่ชมธวัชกำลัง
หลับนอนกับผู้หญิงอื่นในห้องรับแขกที่บ้าน)

ชมรวัช: เตี้ยวก่อน ใต้กลิ่นอะไรไหมมัย

ผู้หญิงที่ชมรวัชพามา: คะ

(นิรมลกำลังเผาเสื้อผ้าผู้หญิงที่ชมรวัชพามาที่บ้าน)

ชมรวัช: เฮ้ย ทำบ้าอะไรกันนะ ห๊ะ

นิรมล: สร้างบรรยากาศคนรักให้ไง นี่ขาดต้นจิ้งหะ ไม่รู้จะไปหาที่ไหน

ผู้หญิงที่ชมรวัชพามา: เกินไปแล้วนะ

นิรมล: คนที่มาแก้ผ้าอยู่กับผัวคนอื่นต่างหากมั้งที่มันเกินไป

ผู้หญิงที่ชมรวัชพามา: เรื่องไม่เป็นเรื่อง แล้วเอาเสื้อผ้าฉันมาเผาเนีย

นะ ปัญญาอ่อน

ชมรวัช: ไซ้ ถูกต้องที่สุดละ โศตรปัญญาอ่อน

นิรมล: เลว (นิรมลตบหน้าชมรวัช แล้วชมรวัชก็ตบหน้านิรมลกลับ)

ชมรวัช: ชักจะเอาใหญ่แล้วนะ ชักจะมากไปใหญ่แล้วนะ

(นิราเข้ามาขวางชมรวัชไม่ให้ทำร้ายนิรมล)

นิรา : อย่าทำแม่เนะ

ชมรวัช: หลบไป

นิรา : ไม่

ชมรวัช: หลบไป

นิรา : ไม่ (ชมรวัชตบหน้านิรา)

อำนาจชายเป็นใหญ่ หรือที่เรียกว่าปิตาธิปไตย (Patriarchy) คือ กระบวนการที่ผลักดันให้เพศชายมีอำนาจเหนือเพศหญิงในละครเรื่อง ไบไม้ที่ ปลิดปลิว ตัวละครอย่างชมรวัชในฐานะที่เป็นสามีและพ่อ ได้ใช้อำนาจเหนือ

ภรรยาและลูก กัดซี่ผู้หญิงด้วยการตำท้อ ตบตี เพื่อลดคุณค่าความเป็นมนุษย์ของผู้หญิง อย่างเช่น ตอนที่ 1 ฉากที่ชมรัชชพุดกับนิรมลและนิราว่า “ฉันจะพูด อีกะเทย อีกะเทย (ชมรัชชมองที่นิรมล) อีกะหรี ทำไม (นิรากริตร้อง) หยุดเดี๋ยวนี้ นะ ฉันบอกให้หยุด ฉันบอกให้แกหยุดร้อง หยุดร้อง (ชมรัชชตบหน้านิรา นิรา กระเด็นไปที่เตียง) บ้าทั้งแม่ทั้งลูก” ชมรัชชตำลูกชายที่แม่แต่งหน้าให้ว่า “อี กะเทย” และตบหน้าลูก ในขณะที่เดียวกันก็ตำภรรยาว่า “อีกะหรี” พร้อมตบหน้า นิรมลแบบไม่ยั้งมือ และตำภรรยาและลูกว่า “บ้าทั้งแม่ทั้งลูก” ถ้อยคำตำที่ รุนแรง และการตบหน้าเป็นภาพสะท้อนให้เห็นถึงความเป็นสังคมที่ผู้ชายเป็นใหญ่กว่าผู้หญิง เพราะบทบาทผู้นำต่างๆ มักตกไปอยู่ที่ผู้ชายเป็นหลัก ทั้งการที่ผู้ชายเป็นผู้ออกไปทำงานหาเงิน ส่วนผู้หญิงอยู่บ้าน คอยดูแลครอบครัวนั้น ทำให้ผู้ชายมีอำนาจในภรรยาและลูก สามารถตำท้อและตบตีภรรยาและลูกได้ นั้น แสดงให้เห็นว่าละครโทรทัศน์เรื่อง ไบไม่ที่ปลิดปลิวได้ผลิดซ้ำอำนาจชายเป็นใหญ่ ด้วยความรุนแรง ซึ่งเป็นความรุนแรงทางตรงที่ตัวละครผู้ชายเป็นผู้ที่ลงมือ ใช้ความรุนแรง ซึ่งเป็นความรุนแรงทางกาย ทางวาจา ด้วยการตบตี และตำท้อ ภรรยาและลูก โดยผู้ชายคิดว่าตัวเองเป็นผู้ปกครอง ส่วนภรรยาและลูกคือผู้ใต้ปกครอง

นอกจากนี้ การที่ตัวละครชายได้พาผู้หญิงอื่นมาหลบนอนในบ้าน และยังตบหน้าภรรยาที่มารบกวน อย่างเช่น ตอนที่ 1 ฉากที่นิรมลเอาเสื้อผ้าผู้หญิงที่มาหลบนอนกับชมรัชชมาเผา โดยชมรัชชพุดกับนิรมลว่า “ซั๊กจะเอาใหญ่แล้วนะ ซั๊กจะมากไปใหญ่แล้วนะ” ซึ่งสะท้อนให้เห็นถึงการแสดงความอู้อี้เหนือกว่าเพศหญิง ซึ่งเป็นความรุนแรงเชิงโครงสร้าง ซึ่งเป็นโครงสร้างในครอบครัว ระหว่างสามี ภรรยา ด้วยการทำร้ายจิตใจ สร้างความเจ็บปวดภายในจิตใจ ด้วย

การย้ายยี่ตักดีคือความเป็นคนรัก ทำให้ผู้หญิงตกเป็นเหยื่อของผู้ชาย โดยที่มองว่าผู้หญิงเป็นเพศที่อ่อนแอ เป็นคนได้ปกครอง ผู้ชายถือสิทธิที่จะกระทำการอะไรก็ได้ ทั้งๆ ที่ผู้ชายเป็นคนนอกใจภรรยา แต่ผู้ชายยังตบหน้าภรรยาและลูก เพื่อลงโทษที่มาขัดขวาง ซึ่งจัดเป็นความรุนแรงทางตรงเป็นความรุนแรงทางกาย ด้วยการตบตี

3) ละครเรื่อง เมียน้อย

ละครเรื่องเมียน้อย มีเนื้อหาที่สะท้อนประเด็นอำนาจชายเป็นใหญ่ ดังนี้

3.1) ผู้ชายในฐานะสามีมีอำนาจเหนือกว่าภรรยา โดยผู้ชายสามารถต่อย ตบภรรยาได้ เพราะผู้ชายคือผู้นำครอบครัว ดังนั้นภรรยาจึงต้องเชื่อฟัง แต่ถ้าภรรยาไม่เชื่อฟังก็จะถูกทำโทษ เช่น ต่อย ตบ

ตอนที่ 2 (นาที่ที่ 47.17) ฉากที่เสียชู้ช้ยตบหน้า ต่อยหน้าเมียหลวง เพื่อสั่งสอนว่าอย่ามายุ่งเกี่ยวกับชลาธรอีก ให้ต่างคนต่างอยู่ ส่วนสามีมีหน้าที่เลี้ยงดูให้สุขสบาย ไม่มีสิทธิ์มาก้าวก่ายเรื่องเมียน้อย (GMM25Thailand, 2562)

(เสียชู้ช้ยตบหน้าภรรยาหลวง)

ภรรยาหลวง : เสียมาตบอ้าวทำไมเนี่ย

เสียชู้ช้ย: กูเคยบอกมึงแล้วไซ้มัยว่า กูจะมีเมียน้อยที่ไหนเนี่ย มั่นก็เรื่องของกู กูก็ให้มึงกิน มึงไซ้เหมือนเดิม ต่างคนต่างอยู่ไป แล้วมึงเสือกตบเด็กกูทำไม

ภรรยาหลวง: ก็หมั่นไส้ไง เป็นเมียนะไว้ย ไม่ใช่เป็นหมา ให้อยู่เฝ้าบ้านเนี่ย ถ้าใครรู้ว่าผัวมีเมียน้อย มั่นก็ตามทั้งนั้นแหละไว้ย ตบเลย ตบเลยเฮีย ฉันทจะ

เอาแผลเนี่ยไปหาหมอ ให้หมอเขียนใบรับรองแพทย์ แล้วฉันก็จะไปฟ้องอย่า ฉันจะเอาสมบัติเฮียไปเลี้ยงผู้ชายในบาร์โฮสได้เท่าไรเนี่ย

(เสี่ยชูชัยต๋อยหน้าภรรยาหลง)

เสี่ยชูชัย: เตี่ยวันนี้มึงกล้าชู้กูหรือ กูจะบอกให้มึงฟังนะ ที่กูเก็บมึงไว้เนี่ย เพราะพ่อมึงที่ตายไปเค้ามีบุญคุณกับกู ที่กูมีทุกวันนี้ก็เพราะเค้า มึงควรจะต้องเจียมตัว แล้วอย่าทำให้กูปวดหัวอีก มึงเข้าใจมั๊ย

3.2) ผู้ชายสามารถตีบท เพื่อทำโทษ แสดงอำนาจเหนือกว่าผู้หญิง โดยผู้ชายสามารถมีผู้หญิงได้หลายๆ คนในเวลาเดียวกัน และผู้ชายสามารถทำโทษผู้หญิงได้ ถ้าผู้หญิงทำให้เสื่อมเสียชื่อเสียง โดยผู้หญิงต้องจำนน เพราะผู้ชายเป็นผู้กำหนดความสัมพันธ์ และเป็นผู้ให้ผลประโยชน์แก่ผู้หญิง เช่น ตอนที่ 9 (นาที่ที่ 28.15) ฉากที่ท่านนพพลจิกหัว ผลัก ตบหน้า ต่อยด้วยมด ใช้เท้าถีบหน้าอ้อย เนื่องจากโมโหที่อ้อยหาเรื่องตบตีผู้หญิงของท่านนพพลในห้องน้ำที่สนามกอล์ฟ ทำให้ท่านนพพลเสื่อมเสียชื่อเสียง (GMM25Thailand, 2562)

(ท่านนพพลจิกผมแล้วผลักอ้อยไปที่ผนัง แล้วตบหน้าอ้อย)

อ้อย: โอ้ยท่าน โอ้ยเจ็บ ท่าน

ท่านนพพล: เธอทำอย่างนี้ได้อย่างไรเหอะ

อ้อย: อ้อยทนไม่ได้ อ้อยทนไม่ได้ที่เห็นท่านมีคนอื่น ท่านเป็นของอ้อยคนเดียว

ท่านนพพล: ฉันไม่ใช่ของเธอ เธอยอมนอนกับฉันก็เพราะเงิน แล้วฉันก็จ่ายเงินเธอแล้ว ทุกอย่างก็ถือว่าจบกัน

อ้อย: แต่อ้อยรักท่านจริงๆ นะ

(ท่านนพพลหัวเราะ)

ท่านนพพล: รักนั้นหรือ ใจได้ใจแตกอย่างเธอ ไม่เข้าใจคำว่ารักหรือ เธอก็แค่พูดเพื่อให้ฉันยังเลี้ยงเธออยู่ เพื่อให้ฉันซื้อเสื้อผ้า กระเป๋า รองเท้าให้เธอ ฉันยอมรับนะว่าฉันเคยชอบเธอเพราะความใจกล้าของเธอ มันทำให้ฉันสนุก แต่ตอนนี้เธอกล้ามากเกินไป ฉันเป็นใคร ตำแหน่งฉันระดับไหน แต่เธอกลับมาติดกับผู้หญิงคนอื่น แถมยังพูดชื่อฉันอีก เธอทำให้ฉันกลายเป็นตัวตลก ทำให้ฉันเสียชื่อ กว่าฉันจะมีวันนี้ได้ไม่ใช่เรื่องง่าย แต่ทุกอย่างต้องพังลงเพราะความเงี้ยวของเธอ

อ้อย: อ้อยขอโทษนะท่าน อ้อยทำไปเพราะอ้อยหวงท่าน

(ท่านนพพลต้อยที่ใบหน้าของอ้อย อ้อยล้วงลงที่พื้น)

ท่านนพพล: หวงหรือ ฉันก็หวงเหมือนกัน แต่ฉันไม่ได้หวงเธอนะ ฉันหวงชื่อเสียงฉัน ฉันหวงหน้าตาฉัน อ้อย: อ้อยขอโทษนะ อ้อยจะไม่ทำอีกแล้ว

ท่านนพพล: ถ้าเธอไปติดกับที่อื่น ฉันจะไม่ว่าเลยนะ แต่เธอเดินมาติดในที่ที่มีคนรู้จักฉัน ฉันให้อภัยไม่ได้ จำไว้นะ นับจากนี้เป็นต้นไป อย่ามาให้ฉันเห็นหน้าอีก เธอกับฉันจบแล้ว

(ท่านนพพลใช้เท้าเตะที่ใบหน้าของอ้อย)

3.3) ผู้ชายสามารถใช้กำลังตีตบ เพื่อข่มขืน แสดงอำนาจเหนือกว่าผู้หญิง โดยผู้ชายสามารถใช้กำลังทำร้ายร่างกายผู้หญิง ตบหน้า ต่อยท้อง เพื่อบังคับข่มขืน เช่น ตอนที่ 2 (หน้าที่ที่ 8) ฉากที่เสียชีวิตใช้กำลังตีตบตี ต่อยท้องชลาธรเพื่อบังคับข่มขืนชลาธรในครั้งแรกที่พาชลาธรมาเป็นเมียน้อย เพื่อชดใช้

ดอกเบียแทนพ่อของชลาธร หลังจากที่เสียชู้ช้วยวางแผนกล่าวโทษพ่อของชลาธร ว่าภัยอกเงินบริษัท จำนวนห้าล้านบาท (GMM25Thailand, 2562)

(เสียชู้ช้วยเข้าไปจับตัวชลาธร)

เสียชู้ช้วย: กลัวเสียเธอหนู พุดต๊อๆ กับเสียก็ได้

ชลาธร: ฉันไม่ได้กลัวฉันเกลียด

เสียชู้ช้วย: พุดกับเสียต๊อๆ ก็ได้ พุดให้มันหวานๆ หน่อย เพราะยังไ้ เรา ก็เห็นกันไม่พ้น เสียรักหนูนะที่เสียทำแบบนี้เพราะว่าเสียรักหนู

(ชลาธรหลบหนีและกรี๊ดร้อง)

ชลาธร: เสียไม่ได้อีกฉัน เสียมันบ้ากาม หีน เลว

เสียชู้ช้วย: ต่ามาเลย ต่ามา ยิ่งต่า เสียยิ่งชอบ ต่าอีก

(ชลาธรวิ่งหนี)

เสียชู้ช้วย: จะหนีไปไหน (เสียชู้ช้วยจับตัวชลาธรได้ และตบที่โบน้า) ทำ กับเสียต๊อๆ แล้วหนูจะมีความสุข เป็นของเสียเถอะนะ (ชลาธรกัดแขนเสีย)

เสียชู้ช้วย: ฤทธิ์เยอะนะมึง (เสียชู้ช้วยตอยที่ท้องชลาธร) ฤทธิ์เยอะนัก ไช้ม้ย

ชลาธร: เสีย ฉันอายุเท่าลูกเสียได้เลยนะ ถ้าเสียทำอะไรฉันก็เหมือนกับ เสียทำลูกตัวเอง เสียไม่รู้สึอะไรเลยเธอ

เสียชู้ช้วย: เสียไม่รู้สึ เพราะเราเสียไม่เคยมีลูก

ชลาธร: ชลาชอร้อง อย่าทำชลาเลย (ชลาชอเรียกมือไหว้) อย่าเลยเสีย นะ ขอร้องละ นะคะ

เสียชู้ช้วย: เสียอยากทำตามทีหนูขอ แต่ว่าเสียเสียเงินไปห้าล้าน เสีย ควรจะได้อะไรจากตัวหนูบ้าง

ชลาธร: ชลากราบละ ปล่อยชลาไปเถอะนะ ถือว่าปล่อยนก ปล่อยปลา
เถอะนะคะ เสี่ย

(เสี่ยชูชัยหัวเราะ)

เสี่ยชูชัย: นีหนู เสี่ยจะบอกให้ฟังนะ ในชีวิตของเสี่ย เสี่ยไม่เคยซื้อนก
ซื้อปลาไปปล่อย เพราะเสี่ยไม่เชื่อว่าเวรกรรมมันมีจริง เสี่ยคิดอย่างเดียว ถ้า
คนเราอยากจะรวย มันต้องทำงาน ถ้าคนเราอยากได้อะไร มันต้องใช้เงินซื้อ เสี่ย
อยากได้หนู เสี่ยมองหนูนานานละ วันนี้เสี่ยได้หนูมาแล้ว คิดเหอว่าเสี่ยจะยอม
ปล่อยหนูไปง่าย ๆ

ชลาธร: ฉันทเกลียดแก

เสี่ยชูชัย: เกลียดเหอ มาเน๊ (เสี่ยชูชัยตบหน้า ต่อยท้องชลาธร) จำไว้นะ
หนู ถ้าผ่านคันทันไป หนูจะไม่มีวันลืมเสี่ยอีกเลย เป็นของเสี่ยเถอะนะหนู (เสี่ยชู
ชัยกระซอกเสื่อและข่มขืนชลาธร)

(ชลาธรกรีดร้อง)

ละครเรื่องเมียน้อย ได้ผลิตซ้ำอำนาจชายเป็นใหญ่ผ่านความรุนแรง
ด้วยการใช้อำนาจที่เหนือกว่า อย่างเช่น ตอนที่ 2 จากที่เสี่ยชูชัยตบหน้า ต่อย
หน้าเมียน้อย แล้วพูดว่า “กูเคยบอกมึงแล้วไซ้มัยว่า กูจะมีเมียน้อยที่ไหนเนีย
มันก็เรื่องของกู กูก็ให้มึงกิน มึงไซ้เหมือนเดิม ต่างคนต่างอยู่ไป แล้วมึงเสือกตบ
เด็กกูทำไม” ซึ่งแสดงให้เห็นว่าโดยตัวละครผู้ชายอย่างเสี่ยชูชัยที่เป็นผู้นำของ
ครอบครัว สร้างรายได้มาเลี้ยงดูผู้หญิง ผู้ชายจึงสามารถทำในสิ่งที่ตัวเองต้องการ
ได้ทุกอย่าง เช่น การมีภรรยาบ่อย แต่เมื่อผู้หญิงขัดคำสั่ง ด้วยการไประราน
ภรรยาบ่อย ทำให้ผู้ชายเกิดความไม่พอใจ จึงเป็นอำนาจของผู้ชายที่สามารถไซ้

ความรุนแรง เป็นรูปแบบความรุนแรงทางตรง ซึ่งเป็นความรุนแรงทางกาย ด้วยการตบ ต่อย นอกจากนี้ ตัวละครเสียชู้ชาย ยังแสดงถึงอำนาจชายเป็นใหญ่ผ่านความรุนแรงเชิงโครงสร้างในสถาบันครอบครัวระหว่างสามี ภรรยา ผ่านการมีภรรยาน้อย ซึ่งเป็นความต้องการของเสียชู้ชาย เป็นการทำร้ายจิตใจของภรรยา

นอกจากนี้ ตัวละครชาย ท่านนพพลยังมองตัวละครหญิงอย่างอ้อยเป็นเพียงวัตถุทางเพศ เพื่อสนองความต้องการทางเพศของผู้ชาย โดยผู้ชายให้เงิน เสื้อผ้า กระเป๋า รองเท้า เพื่อตอบแทนถือเป็นผลประโยชน์ที่จ่ายด้วยเงิน อย่างเช่น ตอนที่ 9 ฉากที่ท่านนพพลพูดกับอ้อยว่า “ฉันไม่ใช่ของเธอ เธอยอมนอนกับฉันก็เพราะเงิน แล้วฉันก็จ่ายเงินเธอแล้ว ทุกอย่างก็ถือว่าจบกัน” ซึ่งแสดงให้เห็นว่าผู้ชายมองร่างกายของอ้อยจึงเป็นเพียงวัตถุที่ซื้อขายได้ เปรียบเสมือนสินค้าทางเพศ เพื่อให้ผู้ชายเสพสุขจากเรือนร่างผู้หญิง เป็นการผลิตซ้ำว่าร่างกายของผู้หญิงเป็นเพียงวัตถุทางเพศที่ใช้เงินซื้อได้ ซึ่งเป็นความรุนแรงเชิงโครงสร้างที่เป็นความเจ็บปวดในจิตใจที่ผู้หญิงถูกมองเป็นวัตถุที่ซื้อขายแลกเปลี่ยนได้ เป็นความสัมพันธ์ระหว่างผู้ซื้อบริการกับผู้ขายบริการ แสดงให้เห็นถึงการลดศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ นอกจากนี้ การที่ท่านนพพลได้ตบตี ต่อย เตะอ้อย เพราะโกรธที่อ้อยทำให้อับอาย นับเป็นความรุนแรงทางตรงที่ผู้ชายมีเจตนาทำให้ผู้หญิงเจ็บปวดทางร่างกาย เนื่องจากผู้ชายมีอำนาจที่เหนือกว่า โดยผู้ชายเป็นผู้กำหนดความสัมพันธ์ ถ้าผู้หญิงทำให้เสื่อมเสียชื่อเสียงผู้ชายมีสิทธิ์ที่จะลงโทษผู้หญิงและยุติความสัมพันธ์ได้

และตัวละครชายอย่างเสียชู้ชายได้มองผู้หญิงเป็นวัตถุทางเพศเช่นกัน โดยใช้ร่างกายของผู้หญิงเพื่อสร้างความสุขให้กับตัวเอง โดยอ้างว่าได้เสียเงินไป

ห้าล้านบาทเพื่อแลกกับตัวชลาธร โดยในตอนที่ 2 ที่เสี่ยชูชัยอ้างว่า “เสี่ยอยากทำตามที่คุณขอ แต่ว่าเสี่ยเสียเงินไปห้าล้าน เสี่ยควรจะได้อะไรจากตัวหนูบ้าง” ซึ่งแสดงให้เห็นว่าเสี่ยชูชัยมองชลาธรเป็นสินค้าที่ซื้อมาได้ด้วยเงิน ดังคำพูดของเสี่ยชูชัยที่พูดว่า “ถ้าคนเราอยากได้อะไร มันต้องใช้เงินซื้อ เสี่ยอยากได้หนู เสี่ยมองหนูมานานละ วันนี้เสี่ยได้หนูมาแล้ว คิดเหอว่าเสี่ยจะยอมปล่อยหนูไปง่าย ๆ” ซึ่งจัดเป็นความรุนแรงเชิงโครงสร้างที่เป็นความเจ็บปวดในจิตใจของตัวละครหญิง ชลาธรที่ถูกมองเป็นวัตถุทางเพศที่ถูกซื้อได้ด้วยเงินห้าล้านบาท เป็นความสัมพันธ์ระหว่างเจ้าหนี้กับลูกหนี้ เนื่องจากพ่อชลาธรถูกใส่ร้ายว่าโกงเงินบริษัทเป็นเงินจำนวนห้าล้านบาท ดังนั้น ชลาธรคือดอกเบี้ยวของเงินห้าล้านบาทที่เสี่ยชูชัยคิดแผนการขึ้นมา เพื่อได้ตัวชลาธรมาเป็นเมียหย้อย แสดงให้เห็นถึงการลดศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ที่ร่างกายของชลาธรถูกทำให้เป็นดอกเบี้ยวที่ต้องชดใช้ นอกจากนี้ การที่เสี่ยชัยได้ตบตี ต่อยท้องชลาธร และใช้กำลังบังคับข่มขืนชลาธร นับเป็นความรุนแรงทางตรงที่ผู้ชายมีเจตนาทำร้ายร่างกายของผู้หญิงให้เจ็บปวด เพราะผู้หญิงต่อสู้ด้วยกำลังไม่ไหว

4) ละครเรื่อง สองนรี

ละครเรื่องสองนรี มีเนื้อหาที่สะท้อนประเด็นอำนาจชายเป็นใหญ่ ดังนี้

4.1) ผู้ชายมีอำนาจเหนือกว่าผู้หญิง ทำให้ผู้หญิงกลายเป็นวัตถุทางเพศ ด้วยการหลอกลวงผู้หญิงไปขายบริการซึ่งเป็นหนึ่งในกระบวนการกดขี่ผู้หญิง เพื่อลดคุณค่าความเป็นมนุษย์ของผู้หญิง

ตอนที่ 1 (นาที่ที่ 44) ฉากที่สินธพหลอกผู้หญิงมาขายบริการทางเพศ โดยหลอกผู้หญิงว่ามาคัดเลือกเป็นนักแสดง แท้จริงแล้ว หลอกมาขายบริการทางเพศ (Watchlakorn, 2562)

แนน : พี่นี่ใครอะ

สินธพ : มาเนี่ยๆๆๆ มาอยู่ข้างๆ เสียเค้า

(สินธพดึงตัวผู้หญิงมายืนข้างๆ เสีย)

แนน : ไหนพี่บอกว่าจะพาแนนไปเล่นหนังง

สินธพ : นี่ไง เล่นเหมือนที่เรา Casting กัน แคเปลี่ยน Location เป็น
บนเตียงก็แค่นั้น

แนน : นี่แกหลอกฉันมาขายตัวเธอ โอ้ไอ้

สินธพ : เสียครับ เบาๆ มือกับน้องหน่อยนะครับ น้องต้องเล่นอีก
หลายเรื่อง หลายคนครับเสีย

เสีย : เสียจัดให้

แนน : ช่วยด้วยๆๆ

4.2) ผู้ชายในฐานะสามีมีอำนาจมากกว่าภรรยา สามารถกดขี่และขู่ นั่น
คือลูกเลี้ยงของตน

ตอนที่ 11 (นาที่ที่ 5.30) ฉากที่ปรียาสงสัยในพฤติกรรมของสามี (เสีย
ถาวร) ที่ซื้อคอนโดมิเนียมไว้ จึงตามไปที่คอนโดมิเนียม พบสามีนอนอยู่บนเตียง
กำลังจะมีเพศสัมพันธ์กับหนึ่งที่เป็นลูกสาวของปรียา และเป็นลูกเลี้ยงของสามี
(Watchlakorn, 2562)

(ปรียาแอบฟังเสียงอยู่นอกห้องนอน)

เสียถาวร : หนึ่ง เสรีจรียังลูก

(ปรียาเปิดประตูเข้าไปพบสามีนอนรอหนึ่งอยู่บนเตียง หนึ่งออกมาจาก

ห้องน้ำ)

หนึ่ง : ป้า จะเร่งทำไมเนี่ย (หนึ่งเห็นปรียายืนอยู่) แม่

ปรียา : เลว อุบาทที่สุด

4.3 ผู้ชายในฐานะสามีที่ทำงานเลี้ยงดูแลภรรยาและลูก สามารถทำร้ายร่างกายภรรยาและลูกเลี้ยง ข่มขืนภรรยา และฆ่าลูกเลี้ยงได้ เพื่อแก้แค้นที่ลูกเลี้ยงทำให้ตนเองติดเชื้อเอดส์

ตอนที่ 15 (นาที่ที่ 20.22) ฉากที่เสี่ยถาวรจ้างพจิวให้มาหลอกหลวงปรียามาพบที่บ้านเพื่อข่มขืนปรียา และให้ปรียาติดเชื้อเอดส์จากตน โดยวางแผนให้หนึ่งมาในเวลาเดียวกันเพื่อฆ่าหนึ่ง เนื่องจากโกรธแค้นที่หนึ่งทำให้ตัวเองติดเชื้อเอดส์ (Watchlakorn, 2562)

ปรียา : ฉนอโหลสิกรรมให้เสี่ย อะไรที่เราทำผิดต่อกัน ฉนอโหลสิกรรมให้เสี่ย และฉนก็ขอให้เสี่ยอโหลสิกรรมให้ฉนด้วย ฉนไปละ (ปรียาลุกออกไป)

(เสี่ยถาวรจับแขนปรียาไว้ ไม่ให้ลุกออกไป)

เสี่ยถาวร : มึงคิดว่ากูจะอโหลสิกรรมให้กับมึงหรอ กูไม่ (เสี่ยถาวรบีบคอปรียา)

ปรียา : เสี่ย เสี่ย นี่เสี่ยให้พจิวหลอกฉนมาที่นี่ไซ้มัย เสี่ยต้องการอะไร

เสี่ยถาวร : ถ้ากูตาย มึงก็ต้องตายกับกู (เสี่ยถาวรบีบคอปรียา)

ปรียา : เสี่ย เสี่ยเป็นอะไร

เสี่ยถาวร : เป็นอะไร กูเป็นเอดส์ อีหนึ่งมันเอาเชื้อโรคมมาแพร่กับกูไง

ละ

ปรียา : ห๊ะ อะไรนะ

เสี้ยถาวร : กูติดเชื่อจากลูกมึง มึงก็ต้องติดเชื่อจากกู

ปรียา : โ๊ย ไม่ ปลอยฉันนะ

เสี้ยถาวร : เอานะ อयर่อง เราเป็นผัวเมียกันมา นอนกันมานับครั้งไม่ถ้วน อีกสักครั้งจะเป็นอะไร (เสี้ยถาวรพยายามถอดกางเกงปรียา ปรียากัดมือเสี้ยถาวร ปรียาตบหน้าเสี้ย แล้วพยายามหนี เสี้ยถาวรจับตัวปรียาไปที่เตียงนอน)

ปรียา : เสี้ยอย่า อย่าทำอะไรฉัน พอแล้ว (เสี้ยถาวรปลุกปล้ำปรียาหนึ่งเข้ามาแยกเสี้ยถาวรออกจากปรียา)

เสี้ยถาวร : มากดีแล้ว อีตัวดี ชีวิตกูระยาก็เพราะมึง ตายซะเถอะ (เสี้ยถาวรบีบคอหนึ่งและปรียา และผลักปรียาออกไป เสี้ยถาวรตบหน้าหนึ่งแล้วบีบคอหนึ่ง)

ปรียา : เสี้ย ฉันบอกให้หยุดใจ (ปรียาเอาแจกันตีหัวเสี้ยถาวร พาหนึ่งหนีออกไป) ไปลูก เร็ว ๆ ๆ

(เสี้ยถาวรศีรษะแตก มีเลือดไหล แล้วหิบบีนออกมา)

เสี้ยถาวร : มึงตาย (เสี้ยถาวรยิงปืนขู) คิดว่าจะหนีกูรอดอย่างนั้นหรือ กูรอพวกมึงมาทั้งแม่ทั้งลูก กูจะฆ่าให้ตายทั้งคู่เลย จะฆ่าใครก่อน อีแม่หรืออีลูกไม่รักดี (เสี้ยถาวรใช้ปืนเล็งไปที่ปรียากับหนึ่ง)

ปรียา : อย่า เสี้ยอย่า เสี้ยอย่าทำอะไรหนึ่งนะ

เสี้ยถาวร : มึงนั่นแหละตัวดี เป็นแม่ไม่รู้จักส่งสอนลูก มึงสมควรตายก่อน

หนึ่ง : ป้า ป้าอย่าทำอะไรแม่ นะ ถ้าป้าโกรธหนึ่ง ป้าก็ทำหนึ่งสิ ป้าอย่าไปยุ่งกับแม่ ป้า ถ้าป้าอยากให้หนึ่งทำอะไร หนึ่งยอมทำทุกอย่างเลยนะ ป้าอย่า

ไปอยู่กับแม่ ป้าบอกหนึ่งมาลี

เสียดาว : มึงจะทำอะไรให้กูอีก ก็มึงทำให้กูเป็นโรค อีหนึ่ง มึงตาย

หนึ่ง : ป้า ป้าใจเย็นๆ ก่อน หนึ่งไม่ได้เป็นโรค ถ้าหนึ่งติดโรคจริง หนึ่ง

ก็ต้องนอนซึมอยู่บ้านสิป้า แต่หนึ่งไม่ได้เป็นอะไรเลยนะป้า ป้าติดโรคจาก

ผู้หญิงที่ลงอย่าง ไม่ได้ติดจากหนึ่ง หนึ่งไม่เคยมั่ว ป้า

เสียดาว : มึงคิดว่ากูไม่รู้เช่นนั้นหรือ ช่างแอร์มึงก็เอา คนงาน

ก่อสร้างเป็นสิบๆ มึงก็เอา มึงเอาไปทั่ว มึงเอาโรคมาติดให้กับกูไป กูไม่ยอมตาย

คนเดียวหรอก

ปรียา : อย่า อย่านะเสียดาว อย่าทำอะไรหนึ่งเลยนะ ฉันขอร้องนะ (ปรียา

คุกเข่า ไหว้เสียดาว) เสียดาวจะฆ่าฉันยังงัย ฉันยอมทั้งนั้น อย่าทำอะไรลูกเลยนะ

เสียดาวปล่อยหนึ่งไปเถอะนะ ฉันยอมทุกอย่าง ฉันมันเป็นเมียที่ไม่ดี นะเสียดาว

เสียดาว : แกมันรักแต่ลูก แกไม่เคยรักฉันเลย ฉันสู้อุตส่าห์เอาเธอมา

ซุบเลี้ยงเป็นเมีย ส่งเสียดาวเลี้ยงดูให้เธอกับลูกอยู่อย่างมีความสุข แต่เธอไม่เคยรัก

ฉันเลย แล้วอีลูกไม่รักก็มาทรยศฉันอีก ถ้ามันตาย เธอก็ต้องตรอมใจตายตาม

มันไป

(มีการแย่งปืนกัน เสียดาวผลักปรียาล้มลง แล้วตบหน้าหนึ่ง แล้วใช้

ปืนยิงหนึ่งที่หน้าอก)

สินธพ ผู้ชายในละครเรื่องสองนรี แสดงให้เห็นระบบคิดที่ผู้ชายในฐานะ

กลุ่มคนที่ถูกสถาปนาให้มีฐานะบทบาทสูงกว่า และมีอำนาจเหนือกว่าผู้หญิง

ด้วยการทำให้ผู้หญิงกลายเป็นวัตถุทางเพศ อย่างเช่น ตอนที่ 1 จากที่สินธพพูด

กับเสียดาว “เสียดาวรับ เมาๆ มือกับน้องหน่อยนะครับ น้องต้องเล่นอีกหลายเรื่อง

หลายคนครับเสียดาว” นั่นคือ การหลอกผู้หญิงมาขายบริการทางเพศ ซึ่งแสดงให้เห็น

เห็นถึงการผลิตซ้ำอำนาจชายเป็นใหญ่ ผ่านความรุนแรงเชิงโครงสร้างเป็นความรุนแรงที่ไม่ปรากฏบาดแผลให้เห็น เนื่องจากเป็นโครงสร้างที่ทำให้เกิดความได้เปรียบ เสียเปรียบ ระหว่างคนที่มีตำแหน่งที่แตกต่างกันในโครงสร้างนั้น นั่นคือ นายจ้างกับลูกจ้าง ผ่านการหลอกลวงให้ผู้หญิงตกเป็นวัตถุทางเพศ กลายเป็นสินค้าทางเพศที่ให้ผลประโยชน์ทางธุรกิจ เพื่อสร้างรายได้ให้กับนายจ้าง โดยผู้หญิงไม่ได้เต็มใจ

นอกจากนี้ ละครเรื่องสองนรียังแสดงให้เห็นถึงความรุนแรงเชิงโครงสร้างซึ่งเป็นการตีความสัมพันธ์ในครอบครัว ระหว่างสามีกับภรรยา อย่างเช่น ตอนที่ 11 ฉากที่ปรีญาแอบฟังเสี้ยถาวรพูดกับหนึ่งว่า “หนึ่ง เสรีจรัญยังลูก” ซึ่งปรีญาพบว่า สามีคบชู้กับลูกสาวของตน การคบชู้เป็นการสร้างความเจ็บปวดทางจิตใจ ซึ่งมีความรุนแรงกว่าความเจ็บปวดทางร่างกาย และที่เจ็บปวดยิ่งกว่าคือ การรู้ว่าสามีคบชู้กับลูกสาวแท้ๆ ของตัวเอง ซึ่งแสดงให้เห็นถึงระบบความคิดชายเป็นใหญ่ที่ผู้ชายมักแสดงความรุนแรงแบบไร้จิตสำนึกที่สะท้อนด้านมืดที่มนุษย์ปลดปล่อยออกมา พฤติกรรมดังกล่าวมีการวางแผนไว้ล่วงหน้า เพื่อให้ตัวเองได้ในสิ่งที่ต้องการโดยไม่สนใจในเรื่องความถูกต้อง เหมาะสม หรือศีลธรรมขั้นพื้นฐาน นอกจากนี้ยังสะท้อนให้เห็นว่าเสี้ยถาวรมองลูกเลี้ยงเป็นวัตถุทางเพศ เพื่อสนองความต้องการของตัวเอง

และตัวละครชายอย่างเสี้ยถาวรได้แสดงถึงอำนาจชายเป็นใหญ่ ในฐานะสามีที่ทำงานเลี้ยงดูแลภรรยาและลูก มีบุญคุณกับภรรยาและลูก จึงสามารถทำร้ายร่างกายภรรยาและลูกเลี้ยง ข่มขืนภรรยา และฆ่าลูกเลี้ยงได้ เพื่อแก้แค้นลูกเลี้ยงที่ทำให้ตนเองติดเชื้อเอดส์ โดยในตอนที่ 15 ฉากที่เสี้ยถาวรพูดกับปรีญา

และหนึ่งว่า “แกมันรักแต่ลูก แกไม่เคยรักฉันเลย ฉันสู้อุตส่าห์เอาเธอมาซุบเลี้ยง เป็นเมีย สงเสียเลี้ยงดูให้เธอกับลูกอยู่อย่างมีความสุข แต่เธอไม่เคยรักฉันเลย” แสดงให้เห็นว่าผู้ชายเป็นพนักงานเลี้ยงดูผู้หญิงและลูก ให้มีชีวิตที่สุขสบาย ดังนั้น ผู้ชายจึงมีอำนาจเหนือกว่า มีสิทธิ์ที่จะทำร้ายร่างกายและข่มขืนภรรยาได้ ดังคำพูดของเสี้ยถาวรที่พูดว่า “เอานะ อย่าร้อง เราเป็นผัวเมียกันมา นอนกันมา นับครั้งไม่ถ้วน อีกสักครั้งจะเป็นอะไร” แสดงให้เห็นว่า ผู้ชายในฐานะสามี สามารถบังคับขืนใจภรรยาได้ เพราะความเป็นสามี ซึ่งเป็นความรุนแรงทางตรง และการที่ตัวละครชายอย่างเสี้ยถาวรมีเจตนาทำร้ายร่างกายและฆ่าปรียาและหนึ่งด้วยอาวุธปืน ดังคำพูดของถาวรที่กล่าวว่า “มึงตาย คิดว่าจะหนีกูรอดอย่างนั้นหรือ กูรอพวกมึงมาทั้งแม่ทั้งลูก กูจะฆ่าให้ตายทั้งคู่เลย จะฆ่าใครก่อน อีแม่หรืออีลูกไม่รักดี” แสดงให้เห็นถึงอำนาจชายเป็นใหญ่ที่สามารถลงโทษความผิดกับผู้หญิงด้วยการฆ่า เนื่องจากทำให้ตัวเองติดเชื้อเอ็ดส์ โดยไม่ได้พิจารณาสาเหตุที่แท้จริงของการติดเชื้อเอ็ดส์ว่ามาจากความผิดของตนเองที่ลักลอบคบชู้กับลูกเลี้ยง จนทำให้ติดเชื้อเอ็ดส์ แต่กลับโยนความผิดให้ผู้หญิงฝ่ายเดียว ซึ่งจัดเป็นความรุนแรงทางตรง ด้วยการตบตี และฆ่า ด้วยเจตนาที่จะทำร้ายร่างกายให้ผู้หญิงเจ็บปวด และเสียชีวิต เนื่องจากความโกรธแค้น

สรุปผลการวิจัย

ผลการวิจัยละครทั้ง 4 เรื่อง พบว่า

1) มีละครจำนวน 4 เรื่องคือเรื่อง กลิ่นกาสะลอง ไปไม่ที่ปลิดปลิว เมียน้อย และสองนรีที่มีเนื้อหาสะท้อนถึงอำนาจชายเป็นใหญ่ ด้านความรุนแรงทางตรง ผ่านการทำร้ายร่างกาย ตบ ตี ต่อย กักขัง ข่มขืน ต่ำทอ และฆ่าให้เสียชีวิต

2) มีละครจำนวน 4 เรื่องคือเรื่อง กลิ่นกาสะลอง ไปไม้ที่ปลิดปลิว เมียน้อย และสองนรีที่มีเนื้อหาสะท้อนถึงอำนาจชายเป็นใหญ่ ด้านความรุนแรงเชิงโครงสร้างในประเด็นการนอกใจ ในฐานะสามีกับภรรยาในสถาบันครอบครัว ด้วยการมีภรรยาน้อย และการคบชู้ เป็นการสร้างบาดแผลในใจให้ผู้หญิง ทำร้ายจิตใจ สร้างความเจ็บปวดภายในจิตใจ ด้วยการย้ายศักดิ์ศรีความเป็นคนรัก

3) มีละคร 2 เรื่องคือเมียน้อย และสองนรี ที่มีเนื้อหาสะท้อนถึงอำนาจชายเป็นใหญ่ ด้านความรุนแรงเชิงโครงสร้างในประเด็นการทำให้ผู้หญิงกลายเป็นวัตถุทางเพศ โดยในละครเรื่องเมียน้อยมีเนื้อหาที่สะท้อนถึงการทำให้ผู้หญิงกลายเป็นวัตถุทางเพศ ด้วยการได้ใช้เงินซื้อร่างกายของผู้หญิง ในสถานะผู้ซื้อบริการกับผู้ขายบริการ และการทำให้ร่างกายของผู้หญิงเป็นดอกไม้ที่ต้องชดใช้ ในฐานะเจ้าหนี้กับลูกหนี้ ส่วนในละครเรื่องสองนรีมีเนื้อหาที่สะท้อนถึงการทำให้ผู้หญิงกลายเป็นวัตถุทางเพศ ด้วยการหลอกลวงผู้หญิงไปขายบริการทางเพศ ในสถานะนายจ้างกับลูกจ้าง แสดงให้เห็นถึงการลดศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ และความเป็นพ่อที่มีความสัมพันธ์กับลูกเลี้ยง โดยพ่อทำให้ร่างกายของลูกสาวเป็นเพียงวัตถุทางเพศ ในสถานะพ่อกับลูก

อภิปรายผล

จะเห็นได้ว่าผลการวิจัยของละครทั้ง 4 เรื่องคือเรื่อง กลิ่นกาสะลอง ไปไม้ที่ปลิดปลิว เมียน้อย และสองนรี มีเนื้อหาสะท้อนถึงอำนาจชายเป็นใหญ่ ด้านความรุนแรงทางตรง ได้แก่ การทำร้ายร่างกาย ตบ ตี ต่อย กักขัง ด่าทอ ข่มขืน และฆ่า และด้านความรุนแรงเชิงโครงสร้างในประเด็นการนอกใจ ได้แก่ การมีผู้หญิงอื่น การมีภรรยาน้อย และการคบชู้ โดยละครเรื่อง กลิ่นกาสะลอง

เป็นละครโทรทัศน์ที่มีเนื้อหาความรุนแรงในครอบครัวที่ผู้ชายในฐานะพ่อใช้ความรุนแรงกับภรรยา และลูกสาว จนท้ายที่สุดทำให้ทองใบและกาสะลองเสียชีวิต โดยกาสะลองได้เสียชีวิตแบบทุกข์ทรมาน เนื่องจากถูกล่ามโซ่ขังไว้ที่ยุ้งข้าว ไม่มีอาหารและน้ำกิน และยังถูกأيแสง ลูกน้องของนายแคว้นปลุกปล้ำเพื่อข่มขืน ก่อนเสียชีวิตกาสะลองกินข้าวเปลือกในยุ้งข้าวประทังชีวิต และฆ่าหนูที่อยู่ยุ้งข้าวกิน และเสียชีวิตในเวลาต่อมา ในขณะเดียวกัน ช้องปีก็ถูกไฟครอกตาย พร้อมกับเหมยและมาน้ำ ส่วนหมอมทรัพย์ก็ตรอมใจตายในเวลาต่อมา สุดท้ายนายแคว้นก็พบความจริงจากสมุดบันทึกของกาสะลองว่า กาสะลองรักนายแคว้น และอยากให้อุบัติตัวเองบ้าง ซึ่งที่ผ่านมาพ่อแสดงออกถึงความเกลียดชังในตัวกาสะลอง ด้วยการตำหนิ ตบตี ทำร้ายร่างกาย เหตุเพราะต้องการเอาชนะภรรยา เนื่องจากทองใบไม่เคยรักนายแคว้น นายแคว้นจึงใช้กาสะลองเป็นเครื่องมือในการเอาชนะ ด้วยการแสดงออกซึ่งความเกลียดชังต่อกาสะลอง

และละครเรื่องใบไม้ที่ปลิดปลิว เป็นละครโทรทัศน์ที่มีเนื้อหาความรุนแรงในครอบครัวที่ผู้ชายในฐานะพ่อที่ใช้ความรุนแรงกับภรรยาและลูกสาว เช่นเดียวกับเรื่อง กลิ่นกาสะลอง เนื่องจากพ่อไม่ต้องการให้ลูกชายแสดงออกเป็นผู้หญิง จนกลายเป็นความแค้นที่นิราตามมาแก้แค้นพ่อ เพื่อสร้างความเจ็บปวดให้พ่อ ซึ่งแท้จริงแล้วนิราโหยหาความรักจากพ่อ แต่พ่อแสดงออกกับลูกและภรรยาด้วยการตบตี ตำหนิ ขาดการแสดงออกซึ่งความรัก ความอ่อนโยน ความอบอุ่น ทั่วๆ ที่ตัวเองก็รักนิรามากเช่นกัน แต่ขาดความเข้าใจกันระหว่างสมาชิกในครอบครัว

ส่วนละครเรื่องเมียน้อย จัดเป็นละครโทรทัศน์ที่มีเนื้อหาความรุนแรงในครอบครัวที่ผู้ชายในฐานะสามีใช้ความรุนแรงกับภรรยาและภรยาน้อย ด้วยการ

ใช้อำนาจชายเป็นใหญ่ในฐานะผู้นำครอบครัว ทำงานหาเลี้ยงภรรยา จึงทำให้ผู้ชายสามารถทำทุกอย่างด้วยความรุนแรงตามที่ผู้ชายต้องการ ด้วยการนอกใจ ภรรยาจากการมีเมียช้อย และดบตีภรรยาที่ไประรานเมียช้อย แม้กระทั่งการจะมีเมียช้อยก็ใช้วิธีข่มขืนผู้หญิงให้กลายเป็นเมียช้อย เพื่อบำบัดความต้องการของตัวเอง แสดงถึงความป่าเถื่อน โหดร้ายที่ผู้ชายกระทำต่อผู้หญิง ด้วยการใช้ร่างกายที่มีความสวยและความสาวของชลาธรเป็นวัตถุทางเพศ เป็นการแสดงออกของผู้ชายในอำนาจที่เหนือกว่า ขาดความรัก ความอ่อนโยน สุดท้ายละครเรื่องนี้แสดงให้เห็นว่าชลาธรก็ต้องการเพียงความรัก ความอ่อนโยนจากผู้ชาย และไม่ได้ต้องการเป็นเมียช้อย

เช่นเดียวกับกับละครเรื่องสองนรี ซึ่งเป็นละครโทรทัศน์ที่มีเนื้อหาความรุนแรงในครอบครัวที่ผู้ชายในฐานะสามี ใช้ความรุนแรงกับภรรยา ด้วยการใช้อำนาจชายเป็นใหญ่ในฐานะผู้นำครอบครัวนอกใจภรรยา โดยไม่คำนึงถึงความรู้สึกของภรรยา หรือศีลธรรมขั้นพื้นฐานด้วยการมีความสัมพันธ์กับลูกเลี้ยงของตัวเอง และยังแสดงถึงการมองลูกเลี้ยงเป็นเพียงวัตถุทางเพศ โดยใช้ร่างกายของผู้หญิงสาวสนองความต้องการของตัวเอง นอกจากนี้ยังใช้กำลังข่มขืนภรรยาตนเองเพื่อแก้แค้นหลังจากที่ตัวเองติดเชื้อเอ็ดส์จากลูกเลี้ยง และที่รุนแรงเกินกว่าความเป็นมนุษย์ในฐานะคนรักและเพื่อนนั้นคือ การมีเจตนาฆ่าภรรยาและลูกเลี้ยงเนื่องจากความโกรธแค้น ซึ่งแสดงให้เห็นว่าตัวละครชายไม่ได้มีความรักต่อภรรยาและลูก เนื่องจากพร้อมที่จะแก้แค้นเอาคืน ถ้าภรรยาและลูกทำให้ตัวเองเดือดร้อน

จะเห็นว่า ละครโทรทัศน์ทั้งสี่เรื่องมีเนื้อหาความรุนแรงทั้งทางตรงและเชิงโครงสร้าง ซึ่งเกิดขึ้นในครอบครัวเป็นส่วนใหญ่ เป็นความสัมพันธ์ระหว่าง

สามีกับภรรยา พ่อกับลูก ซึ่งเกิดจากการขาดความรัก ความเข้าใจ ความอ่อนโยน ความอบอุ่น โดยละครโทรทัศน์ได้นำเสนอเนื้อหาที่เต็มไปด้วยความรุนแรง ทำร้ายร่างกายและจิตใจ โดยเนื้อหาตอนจบพบว่า ผู้ชายที่กระทำความรุนแรงกับผู้หญิง มักได้รับความเจ็บปวดทางจิตใจ ได้แก่ นายแคว้นในละครเรื่องกลิ่นกาสะลองที่เสียใจจนต้องไปบวช ชมรัชในละครเรื่องใบไม้ที่ปลิดปลิวที่ป่วยเป็นโรคซึมเศร้า ส่วนผู้ชายที่ได้รับความเจ็บปวดทางร่างกาย ได้แก่ เสียชูชัยในละครเรื่องเมียน้อยที่โดนยิงและถูกทำร้ายร่างกายสาหัส ส่วนเสียถาวรในละครเรื่องสองนรีก็ยิงตัวเองเสียชีวิต ซึ่งสะท้อนให้เห็นว่าผู้ชายที่กระทำความรุนแรงกับผู้หญิงก็จะได้รับผลของความรุนแรงเช่นกัน ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ พรจันทร์ เสียงสอน (2557) ที่ศึกษาการนำเสนอภาพผู้หญิงและความรุนแรงในภาพยนตร์ไทย พบว่า ตัวละครที่กระทำความรุนแรงทุกคนจะพบกับจุดจบที่น่าเศร้าเช่นกัน

ประเด็นอำนาจชายเป็นใหญ่ในละครทั้ง 4 เรื่องคือ กลิ่นกาสะลอง ใบไม้ที่ปลิดปลิว เมียน้อย และสองนรีมีเนื้อหาสะท้อนถึงอำนาจชายเป็นใหญ่ ด้านความรุนแรงทางตรง ผ่านการทำร้ายร่างกาย ด้วยการตบ ตี ต่อย กักขัง ด่าทอ ข่มขืน และฆ่า ได้นำเสนอเนื้อหาความเป็นพ่อในฐานะผู้ชายที่เป็นใหญ่ในบ้านที่สามารถทำโทษเมียและลูกได้ตามที่ต้องการ ซึ่งจัดเป็นความรุนแรงทางตรง ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ภาณิชา พิมพ์ทองงาม (2560) ที่ศึกษาความรุนแรงที่ปรากฏในละครชุด Club Friday The Series 9 พบว่า มีการนำเสนอภาพสะท้อนสังคมที่เพศชายเป็นใหญ่ ตัวละครผู้โดยหญิงเป็นเพศที่ด้อยกว่าผู้ชาย และมักจะถูกกระทำความรุนแรงจากฝ่ายชายก่อนเสมอ เช่น การทำร้ายร่างกายผ่านการทุบตี ทะเลาะวิวาท หรือการกระทำรุนแรงทางเพศ และงานวิจัยของพร

จันทร์ เสียงสอน (2557) ที่พบว่าภาพยนตร์ไทยส่วนใหญ่นำเสนอให้ตัวละคร ผู้หญิงถูกกระทำความรุนแรงมากที่สุดจากเพศชาย จากคนที่ตัวเองรัก หรือเป็น คนในครอบครัว เช่น พ่อกระทำความรุนแรงต่อลูก หรือสามีกระทำความรุนแรง ต่อภรรยา

ส่วนละครโทรทัศน์ที่มีเนื้อหาการกระทำความรุนแรงเชิงโครงสร้าง ด้วยการทำร้ายจิตใจผ่านการไม่เชื่อสัตย์ไม่เคารพกันในฐานะสามีภรรยาหรือคู่รัก ซึ่ง ผลการศึกษาของละครทั้ง 4 เรื่องคือ กลิ่นกาสะลอง ไปไม้ที่ปลิดปลิว เมียน้อย และสองนรี พบว่าละครมีเนื้อหาสะท้อนถึงอำนาจชายเป็นใหญ่ ด้านความรุนแรง เชิงโครงสร้างในประเด็นการนอกใจ การมีภรรยาบ่อย การคบชู้ และการข่มขืน ซึ่งเป็นไปในทิศทางเดียวกับผลการศึกษาของกองทุนพัฒนาสื่อปลอดภัยและ สร้างสรรค์ (2564) ที่พบว่าละครโทรทัศน์มีเนื้อหาเกี่ยวกับความรุนแรงทางเพศ และการข่มขืน ซึ่งสะท้อนถึงแนวคิดชายเป็นใหญ่ในสังคม

นอกจากนี้ ผลการศึกษายังพบว่า ตัวละครผู้หญิงในละครโทรทัศน์ จำนวน 2 เรื่องคือ เมียน้อย และสองนรี ยังคงเป็นเพศที่ถูกกระทำความรุนแรง เชิงโครงสร้าง ซึ่งเกิดจากความเข้าใจผิดที่มีอยู่ในสังคมชายเป็นใหญ่ที่ผู้ชายมอง ผู้หญิงเป็นเพียงวัตถุที่ปรารถนา (Object of Desire) หรือที่เรียกว่าการทำให้ ผู้หญิงกลายเป็นวัตถุทางเพศ ด้วยการถือสิทธิ์เหนือร่างกาย และรู้สึกว่าคุณสมบัติ อำนาจ มีความชอบธรรมที่จะทำอะไรก็ได้กับผู้หญิงที่ใช้เงินซื้อ มา ในสถานะผู้ซื้อ กับผู้ชาย ด้วยการจ่ายเงินซื้อร่างกายของผู้หญิงเพื่อปลดปล่อยความต้องการทาง เพศ และในสถานะนายจ้างกับลูกจ้าง ด้วยการหลอกลวงผู้หญิงไปขายบริการ ทางเพศ ซึ่งสอดคล้องกับ Nussbaum (2000) ที่เห็นว่าผู้หญิงมักถูกตีตราให้ เป็นเพียงวัตถุภายใต้แนวคิดชายเป็นใหญ่ หรือผู้ชายเป็นผู้นำ ส่วนผู้หญิงเป็น

“บางสิ่ง” มากกว่าที่จะเป็น “บางคน” ผู้หญิงถูกทำให้สูญเสียความเป็นมนุษย์ ซึ่งเป็นที่มาของคำว่าปฏิบัติการเสมือนวัตถุ

ความรุนแรงที่เกิดขึ้นในละครโทรทัศน์ เป็นการสะท้อนให้เห็นว่าสังคมไทยยังเป็นสังคมที่มีความเหลื่อมล้ำ มีความไม่เท่าเทียมกันทางเพศ และความสัมพันธ์เชิงอำนาจชายเป็นใหญ่ ภายใต้สังคมแบบปิตาธิปไตยที่ยังกดทับผู้หญิง ซึ่งจากผลการศึกษาละครทั้งสี่เรื่องพบว่า เป็นละครที่สร้างแนวคิดอำนาจชายเป็นใหญ่ที่มีค่านิยมทำร้ายร่างกายและจิตใจของภรรยาและลูก ซึ่งแนวคิดเหล่านี้สื่อให้เห็นว่าละครโทรทัศน์ได้ผลิตซ้ำระบบคิดชายเป็นใหญ่แบบเดิมๆ ที่เชื่อว่า ละครที่สร้างระบบคิดชายเป็นใหญ่เหล่านี้ เป็นสิ่งดึงดูดให้ละครมีเนื้อหา น่าติดตาม เป็นละครสะท้อนภาพความเป็นจริงของสังคมซึ่งไม่ก่อเกิดการเปลี่ยนแปลงค่านิยมที่ใหม่ๆ ในสังคม ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ อวิรุทธ์ ศิริโสภณา (2561) ที่ศึกษาพบว่า ผู้สร้างสรรค์ละครโทรทัศน์ได้กระทำการผลิตซ้ำความหมายเดิม อันเป็นการประกอบสร้างความหมายของผู้หญิงในสังคมไทยให้เป็นไปในแนวทางลักษณะเช่นเดิม และเป็นการสืบทอดอุดมการณ์ปิตาธิปไตย (Patriarchy) แก่สังคมไทยต่อไป

ในขณะที่ประเทศที่พัฒนาแล้วอย่างเกาหลีใต้ ได้ผลิตละครซีรีส์ที่มีลักษณะตรงกันข้ามกับละครไทย จนทำให้ผู้ชมชื่นชอบเกิดเป็นกระแสคลื่นวัฒนธรรมเกาหลี (Korean Wave) กลายเป็นกระแสเกาหลีฟีเวอร์ โดยที่ใช้ละครซีรีส์เกาหลีเป็นหนึ่งในสื่อบันเทิงของยุทธศาสตร์การพัฒนาเพื่อส่งออกสินค้าทางวัฒนธรรม ทำให้ประเทศเกาหลีกลายเป็น The Hollywood of the East (Lara Farrar, 2010) โดนสื่อบันเทิงจากเกาหลีได้สร้างมูลค่ามหาศาลและแพร่ขยายไปทั่วเอเชีย อเมริกา ยุโรป และตะวันออกกลาง ทำให้มีผู้ชมหลายพันล้านคน

(Youna Kim, 2013) โดยละครซีรีส์เกาหลีเหล่านี้ มีลักษณะบางอย่างที่โดดเด่นที่ทำให้ผู้ชมหลงใหล ซึ่งแตกต่างจากละครไทยที่ยังผลิตซ้ำอุดมการณ์เดิมๆ นั่นคือ อุดมการณ์ปิตาธิปไตย

จากการศึกษาของ Youna Kim (2013) พบว่าหนึ่งในความสำเร็จของความนิยมในละครซีรีส์เกาหลีที่เข้ามาสู่หัวใจของผู้ชมได้อย่างล้นหลามและรวดเร็ว นั่นคือ ผู้ผลิตละครซีรีส์เกาหลีได้สร้างเนื้อหาให้ภาพลักษณ์ของตัวละครชายเป็นผู้ชายอบอุ่น อ่อนโยน ดูแลเอาใจใส่ และมีความเข้าใจในผู้หญิง และแสดงออกในรูปแบบของความรักบนความสัมพันธ์ที่อ่อนโยน โดยบุคลิกภาพของนักแสดงชายในละครซีรีส์เกาหลีมีเอกลักษณ์เฉพาะตัวคือ ความเป็นหญิงในความเป็นชาย (The Feminization of Masculinity) เป็นอัตลักษณ์ความเป็นชายรูปแบบใหม่ แสดงถึงการท้าทายเพศสถานะของคนเอเชียที่มีลักษณะสังคมชายเป็นใหญ่ ผู้ชายมีอำนาจในครอบครัว

อัตลักษณ์ความเป็นชายรูปแบบใหม่ของนักแสดงชายในละครซีรีส์เกาหลีคือ ความเป็นหญิงในความเป็นชาย (The Feminization of Masculinity) ที่แสดงถึงอบอุ่น อ่อนโยน ดูแลเอาใจใส่ และมีความเข้าใจในผู้หญิง ซึ่งพบได้ทั่วไปในละครซีรีส์เกาหลี เช่น เรื่อง ปักหมุดรักฉุกเฉิน (Crash Landing on You) ใน EP.3 ฉากที่ผู้กองรีจองฮยอก พระเอกตื่นเช้าเพื่อเตรียมกาแฟแก้วสุดและชูปถั่วงอกให้นางเอก ยุนเชรี เนื่องจากเมื่อคืนยุนเชรี กินโซจูไปมาก จึงน่าจะเกิดอาการเมาค้าง และยังจำได้ว่ายุนเชรีชอบกาแฟสด ซึ่งเป็นฉากที่แสดงให้เห็นถึงการดูแลเอาใจใส่ของพระเอกที่จดจำรายละเอียดอาหารที่นางเอกชื่นชอบ และแสดงถึงความห่วงใยที่รู้ว่ายุนเชรีน่าจะเมาค้างจึงทำชูปถั่วงอกไว้ให้กินแก้อาการเมาค้าง อีกฉากหนึ่งที่แสดงถึงอัตลักษณ์ความเป็นชายรูปแบบ

ใหม่คือ ใน EP.3 ฉากที่ยูนเชรีจะออกไปส่งผู้กองรีจองฮยอกกลับบ้าน เพื่อให้ชาวบ้านเห็นว่าตัวเองเป็นคนสวย เนื่องจากชาวบ้านเห็นหน้ายูนเชรีไม่ชัดในเวลากลางคืนจึงเป็นที่ถกเถียงกันว่า คนรักของผู้กองรีจองฮยอก สวยหรือไม่สวย แต่เนื่องจากความเชื่อของคนเกาหลีเหนือที่เชื่อว่าผู้หญิงที่ปล่อยผมกระเซิงคือคน 2 ประเภทคือ คนบ้าหรือไม่กี่ชาวต่างชาติ ผู้กองรีจองฮยอกจึงยื่นผ้าเช็ดหน้าให้ยูนเชรีมัดผมก่อนออกนอกบ้าน แต่ยูนเชรีไม่ยอมมัดผมตัวเอง ผู้กองรีจองฮยอกจึงมัดผมให้นางเอก ซึ่งเป็นฉากที่ผู้ชายแสดงความอ่อนโยนกับผู้หญิงด้วยการมัดผมให้ เป็นต้น

ทั้งนี้ จะเห็นความแตกต่างอย่างชัดเจน ระหว่างเนื้อหาของละครไทยกับละครซีรีส์เกาหลี ซึ่งเนื้อหาของละครไทยได้นำเสนอเนื้อหาที่มีความรุนแรงเพื่อผลิตซ้ำอำนาจชายเป็นใหญ่ ด้วยการนำเสนอค่านิยมทำร้ายร่างกายและจิตใจของคนรักและลูก โดยมีความเชื่อว่าละครที่มีเนื้อหาเกี่ยวกับการทำร้ายร่างกายและจิตใจผู้หญิงจะเป็นสิ่งดึงดูดให้ละครนำติดตาม ทำให้ละครมีเรตติ้งสูงในทางตรงกันข้าม ละครซีรีส์เกาหลีกลับนำเสนอเนื้อหาที่ทำทลายอุดมการณ์ปิตาธิปไตย ด้วยการนำเสนออัตลักษณ์ความเป็นชายรูปแบบใหม่ที่มีความอบอุ่นอ่อนโยน ดูแลเอาใจใส่ และมีความเข้าใจในผู้หญิง ด้วยการสร้างค่านิยมใหม่ให้กับสังคม ซึ่งผู้ผลิตละครซีรีส์เกาหลีได้ใช้กลยุทธ์ Modeling Process ในการสร้างละครเพื่อปรับพฤติกรรม สร้างจิตสำนึกขึ้นในสังคมใหม่ เพื่อจูงใจให้เกิดพฤติกรรมใหม่ๆ เป็นการสร้างกระบวนการเรียนรู้ผ่านสื่อมวลชน

ข้อเสนอแนะ

1) ผู้ผลิตละครควรตระหนักถึงอิทธิพลของสื่อมวลชนในการนำเสนอเนื้อหาภาพความรุนแรง ไม่ว่าจะเป็นความรุนแรงทางร่างกาย ความรุนแรงในครอบครัว และความรุนแรงเชิงโครงสร้าง

2) ผู้ผลิตละครควรสร้างสรรค์เนื้อหาละครที่ส่งเสริมค่านิยมที่ผู้ชายให้คุณค่าความเป็นผู้หญิง ซื่อสัตย์กับคนรัก ดูแล เอาใจใส่ และทะนุถนอมคนรัก

ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยในอนาคต

1) ควรมีการศึกษาละครไทย หรือภาพยนตร์ไทยในความรุนแรงมิติอื่นๆ เช่น ความรุนแรงทางวัฒนธรรม การเมือง เศรษฐกิจ

2) ควรมีการศึกษาเปรียบเทียบเนื้อหาความแตกต่างระหว่างละครไทยกับละครซีรีส์เกาหลี เพื่อเป็นการสะท้อนภาพผู้ชายในสื่อมวลชนที่แตกต่างกัน

เอกสารอ้างอิง

กองทุนพัฒนาสื่อปลอดภัยและสร้างสรรค์. (2564). (6 สิงหาคม 2565).

ความสัมพันธ์และความรุนแรงทางเพศในละครโทรทัศน์. สืบค้นจาก

[https://www.thaimediafund.or.th/wp-](https://www.thaimediafund.or.th/wp-content/uploads/2021/09/Fact-Sheet-2.2564-ความสัมพันธ์และความรุนแรงทางเพศในละครโทรทัศน์.pdf)

[content/uploads/2021/09/Fact-Sheet-2.2564-ความสัมพันธ์และ](https://www.thaimediafund.or.th/wp-content/uploads/2021/09/Fact-Sheet-2.2564-ความสัมพันธ์และความรุนแรงทางเพศในละครโทรทัศน์.pdf)

[ความรุนแรงทางเพศในละครโทรทัศน์.pdf](https://www.thaimediafund.or.th/wp-content/uploads/2021/09/Fact-Sheet-2.2564-ความสัมพันธ์และความรุนแรงทางเพศในละครโทรทัศน์.pdf)

ชเนศ วงศ์ยานนาวา. (2542). *เท้าวหลัง ย่างก้าว*. กรุงเทพฯ : โครงการสตรีและ

เยาวชนศึกษา, มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.

- บุญรักษ์ บุญยะเขตมาลา. (2552). *โรงงานแห่งความฝัน สู่การวิจารณ์ภาพยนตร์ สำนักบริบท*. พิมพ์ครั้งแรก. ชุดทฤษฎีและการวิจารณ์ภาพยนตร์. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์พับลิค บุเคอร์รี่.
- พรจันทร์ เสียงสอน. (2557). *การนำเสนอภาพผู้หญิงและความรุนแรงในภาพยนตร์ไทย*. วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต, สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์.
- ภาณิชา พิมพ์ทองงาม. (2560). *ความรุนแรงที่ปรากฏในละครชุด Club Friday The Series 9*. การค้นคว้าอิสระนิเทศศาสตรมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยกรุงเทพ.
- พินดา หันสวาสดี. (2544). *ผู้หญิงในภาพยนตร์: กระบวนการผลิตซ้ำภาพลักษณ์ของผู้หญิงในสังคมไทย*. วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- มูลนิธิสื่อมวลชนศึกษา โครงการมีเดียมอนิเตอร์. (2558). (30 กรกฎาคม 2565). *รายงานผลการศึกษารอบที่ 87 จริยธรรมสื่อโทรทัศน์กับผลกระทบต่อพัฒนาการของเด็ก: ศึกษาเปรียบเทียบ โทรทัศน์ดิจิทัลช่องที่ได้รับความนิยมช่วง ตุลาคม 2557 และ มกราคม 2558*. สืบค้นจาก <https://www.healthymediahub.com/storage/mediafiles/050050021W.pdf>
- ยศ สันตสมบัติ. (2548). *เพศสถานะและเพศวิถีในสังคมไทย*. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

- อวิรุทธ์ ศิริโสภณา. (2561). (21 มกราคม 2564). การประกอบสร้างความหมายของผู้หญิงที่ถ่ายทอดผ่านตัวละครหญิงในละครโทรทัศน์ไทยยอดนิยมที่ถูกผลิตซ้ำ ระหว่างปี 2530-2560. วารสารนิเทศศาสตร์และนวัตกรรมการนิต้า, 5 (1). 23-40. สืบค้นจาก <https://so02.tcithaijo.org/index.php/jcin/article/view/163449/118200>
- อารดา ครุจิต. (2554). การวิเคราะห์เนื้อหาทางเพศ ความรุนแรง และการใช้ภาษาในรายการโทรทัศน์ ระดับเรตติ้งประเภท "ท" ทุกวัย. มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, คณะวารสารศาสตร์และสื่อสารมวลชน.
- Bandura, A. (1994). *Self-efficacy*. New York: Academic.
- Farrar, L. (December 31, 2010). *Korean Wave of Pop Culture Sweep across Asia*. Retrieved from <http://edition.cnn.com/2010/WORLD/asiapcf/12/31/korea.entertainment/index.html>
- GMM25Thailand. (2562). *เมียน้อย EP.2 [FULL]*. สืบค้นจาก <https://www.youtube.com/watch?v=HjT7dTFIaV4&t=1695s>
- GMM25Thailand. (2562). *เมียน้อย EP.9 [FULL]*. สืบค้น <https://www.youtube.com/watch?v=jPodF6R9xOI&t=2837s>
- Gerbner, G., & Signorielli, N. (1988). *Violence and Terror in the Mass Media: an Annotated Bibliography*. New York: Greenwood.
- Galtung, J. (1990). Cultural Violence. *Journal of Peace Research*, 27(3), 291-305.
- Kim, Y. (2013). *Korea Wave: Korea Media Go Global*. London and New York: Routledge.

Nussbaum, Martha C. (2000). *Sex and Social Justice*. New York: Oxford University Press.

Netflix. (2562). *กลืนกาสะลอง*. สืบค้นจาก <https://www.netflix.com>

One31. (2562). *ใบไม้ที่ปลิดปลิว EP.1 (FULL HD)*. สืบค้นจาก <https://www.youtube.com/watch?v=XzvUml3gBOg&t=2821s>

Watchlakorn. (2562). *สองนรี*. สืบค้นจาก <https://www.watchlakorn.in/สองนรีตอนที่1วันที่19สิงหาคม2562-video-288590>

Watchlakorn. (2562). *สองนรี*. สืบค้นจาก <https://www.watchlakorn.in/สองนรีตอนที่11วันที่23กันยายน2562-video-292114>